

Het Koloniaal Weekblad

ORGAAN DER VEREENIGING „OOST EN WEST”

ADRES VOOR REDACTIE EN ABONNEMENTEN:
Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag
Telefoon 14519, Postgiro 14574

Opgericht 21 Maart 1900
door Kolonel
G. E. V. L. VAN ZUYLEN

ADRES VOOR ADVERTENTIËN:
N.V. Drukkerij Ten Hagen, Nobelstraat 20, Den Haag
Telefoon 11987 en 11988, Postgiro 17280

Wvd. Vertegenwoordiger in N.-I. Mr. M. J. A. Oostwoud-
Wijdenes, Pres. Landr., Tandjong Balei (Sumatra's Oostk.)

„Het Koloniaal belang is
een algemeen
Nederlandsch belang”

BIJ CORRESPONDENTIE DEN NAAM VAN HET BLAD
TE VERMELDEN

HET BLAD LIGT TER RAADPLEGING EN LEZING OP DE LEESTAFELS DER OOST- EN WEST-INDISCHE MAILBOOTEN EN DER
VOORNAAMSTE SOCIETEITEN, HOTELS, CAFE'S EN LEESINRICHTINGEN, ZOOWEL HIER TE LANDE ALS IN OOST- EN WEST-INDIE

Brunswick Panatropes-Radiolas-Records

Directeur: J. PHILIP KRUSEMAN, Noordeinde 91, Den Haag, Tel. 14400

aanbevelende Amerik. Phonograaf, de eenige machine, die ALLE (óók Edison en Pathé) platen met denzelfden weergever
speelt. Op Brunswick-Platen de beste Amerik. Bands en wereldartisten (o.a. Willem Mengelberg)

U eens luisteren in onze gehoorzaal? Onze sedert 15 jaren in Indië bekende Firma waarborgt coulante behandeling

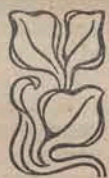
PASSAGE FOTOHANDEL R. A. LAPPÖHN

DEN HAAG - PASSAGE 41-43
TELEFOON 16462

TE SCHEVENINGEN - PALACESTRAAT 8

Groote Sorteering
TROPENCAMERA'S
tegen billijke prijzen
en gratis blijvend
— onderricht —

ONTWIKKELEN en AFDRUKKEN IN
24 UUR IN PRIMA UITVOERING

zen werden ondernomen door godgeleerden, die in het land van Boeddha zelf den godsdienst wilden bestudeeren, die reeds tot in China was doorgedrongen. Vooral een trits trekt hier de aandacht: Fa Hian, (450) ²) Hioeën Tsang, (629) en I Tsing (670). En hiermede wordt ingeleid de eerste historische cultuurstroom, die een groot deel van den Indischen Archipel beïnvloed heeft: het Boeddhisme, gebracht door Voor-Indische handelaars en kolonisten. De oudste inscriptie, die van Koetei, leert, dat dit gebied, behalve doortochtsgebied, ook een vestigingsgebied geworden was, waar de leer van Boeddha gepredikt was, en de Hindoes overheersers geworden waren.

De tweede inscriptie, gevonden op Bangka en gedateerd 686, leert dat Java niet op de eerste plaats het Boeddhistische centrum geworden is, want hier worden bedreigingen geuit tegen Java om zijne ongehoorzaamheid. De Sumatraansche periode is het eerste glanstijdperk van het Boeddhisme in den Archipel, dan volgt de Javaansche periode met de hooge kunstuitingen, die neergelegd zijn in stoepa's zooals de Boroboedoe en tjandi's van Mendoet, Prambanan, etc.

Het Sumatraansche Hindoerijk is dat van Menangkabau, het Javaansche het rijk van Modjopait, dat het Sumatraansche rijk zal gaan overheerschen.

Spr. behandelt dan de vraag: Wat is de leer van Boeddha en welken invloed heeft zij uitgeoefend?

De Boeddha-leer van „leven is lijden”, is gemanifesteerd in het leven van Boeddha: hij werd als koningszoon opgevoed aan het hof zijns vaders, in de eerste plaats tot strijd. Hier blijkt reeds de ongewone bekwaamheid van den zoon, die een pijl door zeven achter elkaar staande palmen kan drij-

²) Deze pelgrim is ook op Java geweest, doch trof er meer Brahmanen en heidenen aan, slechts weinig Boeddhisten.

HOUD: Indië en zijn sociaal-cultureele ontwikkeling. Voordracht door Prof. L. v. Vuuren. (Verslag der vergadering op Maandag 21 Maart van de afd. van de Vereen. „Oost en West”). — Feuilleton: De reis naar het eerste garnizoen (vervolg). — Residerata, door F. van Peski. — Het vraagstuk den „Orang Pendek” NIET opgelost! — Van Week tot Week. — Kunst, Kunstverheerlijking en Huislykt. — Persoverzicht uit de Ind. Pers. — Uit de Europ. Pers. — Uit de Ind. Pers. — Chin. Pers. — Oost- en West-Ind. Literatuuroverzicht. — Suriname. — Curaçao. — Uit den Vreemde. — Berichten der Afdelingen: I. Amersfoort, II. Amsterdam, III. Apeldoorn, IV. Nijmegen, V. Utrecht. — Mededeelingen: I. Van het Bestuur, II. Van het Inform.-Bur. — Mutatie van 29 Maart tot 5 April.

Indië en zijn sociaal-cultureele ontwikkeling.

Voordracht door Prof. L. VAN VUUREN.

Verslag der vergadering op Maandag 21 Maart van de Afdeling Nijmegen der Vereeniging „Oost en West”). ¹)

De heer Burger opent als voorzitter de bijeenkomst met een welkom aan de vrij talrijk opgetreden, die de laatste lezing van het seizoen hebben willen bijwonen. Het instituut der sociëteitsmiddagen is thans gevestigd, en de voorzitter hoopt, dat de leden gedurende de zomervakantie elkaar daar zullen ontmoeten, nu de gewone vergaderingen gedurende die maanden doorgaan. Op trouwe opkomst der leden wordt gerekend.

De voorzitter geeft dan het woord aan Prof. Vuuren tot het houden van zijn rede.

Prof. Vuuren begint met de mededeeling, dat het onderzoek naar de sociaal-cultureele ontwikkeling van Indië nog in het aanvangsstadium verkeert. Daarvan zal hij ook slechts vluchtig de voornaamste punten van dat onderzoek naar voren kunnen brengen, die door de nieuwste onderzoekingen het licht gekomen zijn. Bovendien zal sprake zijn van de pré-historische tijdperken behandelen, die beginnen met den aanvang van onze jaartelling.

In de tijd van Christus reeds was er verkeer tussen China en Voor-Indië: twee groote cultuurcentra. De annalen der Chinese dynastieën verhalen ons van reizen door Chineezers naar Indië over de hooge Himalaya-passen, teruggeweg werd ondernomen met Hindoes over zee door Straat Makassar. Deze reizen werden ondernomen door den Secretaris der afdeling, den heer M. Gescher.

P. v. d. BRUL

VEENESTRAAT 15

Den Haag

Groote sorteering HEEREN-, JONGENS- en KINDERKLEEDING

Spec. Afdeling v. KLEEDING NAAR MAAT

SCHERP CONCURREERENDE PRIJZEN 5424

Hoogere Burgerschool

5-jarige Cursus
(m. voorbereidingsklassen)

Instituut „Wullings” VOORSCHOTEN

In verband met het Koninklijk Besluit van 13 Nov. 1923 is de afd. H.B.S. in Sept. 1924 na een gemeenschappelijke 1ste, 2de en 3de klasse gesplitst in TWEE AFDEELINGEN:

- a. Wis- en Natuurkundige afdeling
- b. Litterair-Economische afdeling

Kost- en Schoolgeld f 1800.- t. f 2000.-

Tot heden slaagden:

- 276** leerlingen voor EIND-EX. H.B.S. 5-jar. C. (Wis- en Natuurk. Afd.)
- In Juli 1924 **24** leerlingen (van de 24) voor Eind-Ex. H.B.S. 5-jar. curs. (Wis- en Nat. afd.)
- In Juli 1925 **21** leerlingen (van de 23) voor Eind-Ex. H.B.S. 5-jar. curs. (Wis- en Nat. afd.)
- In Juli 1926 **23** leerlingen (van de 27) voor Eind-Ex. H.B.S. 5-jar. curs. (Wis- en Nat. afd.)
- In Juli 1926 **7** leerlingen (van de 8) voor Eind-Ex. H.B.S. 5-jar. curs. (Litt.-Econ. afd.)

Bij de instelling van het School-Eindexamen werd het Instituut „Wullings” in 1921 aange-
wezen als een H.B.S. met 5-jarigen cursus over-
eenkomstig artikel 45-tredecies der Middelbaar-
Onderwijswet.

Voorschoten, Juli 1926.

5164

De Directeur: H. WULLINGS.

A. SCHRÖDER & Co.

GROENMARKT 25-26-28

's-GRAVENHAGE — TELEFOON 16173

LAKMEUBELEN

in alle gewenschte
KLEUREN voor

KINDERKAMER en SLAAPKAMER

MASSIEF MAHONIE-,
EIKEN- en BERKEN

SLAAPKAMER-AMEUBLEMENTEN

1e ETAGE — LIFT

1e ETAGE — LIFT

ALS DE RECLAME ONTBREEKT,
MIST DE ZAAK DE STUWENDE
*KRACHT,
DIE HAAR HOGER OPVOERT

**BREEKT MET DE OUDE SLEUR
VERWARMT MET**

VRAAGT VASTRECHT-TARIEF

INLICHTINGEN GEM. GASBEDRIJF
KAZERNESTRAAT 44 DEN HAAG

UW INTERIEUR

RECHTSKUNDIGE BUREAUX VAN DER GEER

ADVIES- EN ADMINISTRATIE-BUREAU
WITTE DE WIJHSTRAAT 79 - DEN HAAG - TEL. 34325

INFORMATIES - BELASTINGZAKEN
RECHTEN - HUURCONTRACTEN
RECHERCHES - ECHTSCHIEDINGEN
VERDEDIGING IN ALLE STRAFZAKEN
Behandeling van alle RECHTZAKEN door geheel Nederland
Relaties door geheel Europa en Ned. Indië
Onze Bureaux tellen onder hare cliënten
de grootste zaken van Den Haag
ADVIES f 1.— Contrôle toegestaan ADVIES f 1.—

RADIO ONTVANG-INSTALLATIES

worden tegenwoordig in een zoo groote verscheidenheid en soorten aangeboden en gemaakt, dat het een leek vrijwel onmogelijk is te besluiten, welk toestel men zal kiezen. De door ons gefabriceerde toestellen voldoen aan zeer hooge eischen en wij geven een **onbeperkte garantie** op elk toestel wat constructiefouten betreft. Mocht U een toestel wenschen aan te schaffen laat U ons dit dan even weten, en wij zullen U **vrijblijvend** zonder eenige verplichting offerte maken alsmede demonstreeren.

**FABRIEK EN LABORATORIUM VOOR RADIO
TECHNISCH ONDERZOEK**

Alexanderlaan 25 5301
Hilversum - Tel. Int. 1630
Directie: BONTEKOE IRVING

Het goede publiek

(zowel junioren als volwassenen) kan thans in een passend milieu

Steno - Typen - Talen - Boekhouden

leeren aan het bekende Instituut

SCHOEVEERS

Stadhoudersplein 3, DEN HAAG
Nic. Witsenstraat 3, AMSTERDAM

ven, zooals ook afgebeeld is op de reliefs van den Boroboedoer. Zijn vader wil hem beveiligen tegen de rampen en het lijden van het leven, en wil zelfs niet dat de zoon daarmede in aanraking komt, waartoe de vader hem steeds door bewakers en lijfwachten omringt. Niettegenstaande alle voorzorgsmaatregelen komt Boeddha op zijne reizen in aanraking met het ziektebeeld van het leven, daarna met den dood; het afleggen van een lijk. Dan is het besluit genomen: Boeddha verlaat het vorstelijk hof, en begint zijne leer van „leven is lijden” en „leven is vergelding van fouten uit een vorig leven” in de praktijk te beoefenen. De Boroboedoer, bedoeld als bedevaartplaats, vertoont in de reliefs der gaanderijen dit leven uitgebeeld, bekroond door een stoepa waar de Boeddha in de klassiek-rustige houding van het nirwana (het niet-zijn, het ideaal van het Boeddhisme) ongezien aanwezig is.

Is deze troosteloze leer, van vergelding en wedergeboorte, van abstracties, tot het gevoelsleven van den Javanen doorgedrongen? Nooit is deze godsdienst het eigendom geworden van de volksziel, weinig was er, wat sprak tot den Javanen, want het Boeddhisme had zelf iets megebracht dat een sociale rem moest worden: het kastenstelsel. Op het eiland Bali is dit cultuurstadium nog bewaard gebleven door de vlucht der Hindoe-Javanen na den val van het rijk van Modjopait onder de aanvallen van den Islam, (1518), een cultuurstadium dat zich thans nog kenmerkt door het kastenstelsel, lijkverbranding (vroeger ook weduwenverbranding tot 1903) en door de kunst. Doch ook hier is geen zuiver Boeddhisme bewaard gebleven, doch een syncretisme van Boeddhistische, Brahmanistische en Ciwaistische voorstellingen. De kunst op Bali heeft bovendien den invloed ondergaan van overlading met Polynesisch drukke ornamentversieringen: een cultuurelement, den Maleisch-Polynesischen volken eigen. Hier is niet meer de strenge stijl en ornamentatie van den Boroboedoer aanwezig.

Wat is er op Java van deze cultuur overgebleven? Eigenlijk alleen het Javaansche tooneel in zijn verschillende vormen. Spr. laat foto's zien van de strakheid in lijn en houding van de wajang wong. Hierbij sluit zich aan de Javaansche dans.

Het Boeddhisme is met de Javaansche levensbeschouwing geworden, door het kastenwezen als sociaal-culturele rem, en door het feit, dat deze godsdienst door zijn abstracties niet sprak tot de massa.

De levensbeschouwing in geheel Indonesië is gebleven de Maleisch-Polynesische, die in het O. van den Archipel als cultuur zich voornamelijk uit in een drukke vlakversieringskunst, maar die dan ook geheel is doorgevoerd, ook in de Westelijke helft.

Zowel de Kenja-Dajaks als de Toradja's en de

Niassers kennen deze versieringen, die ook doodkisten enz. aangewend worden. Zij hebben rotsvast geloof in het bestaan hiernamaals; niet alleen vrees voor de overleden zielen, ook liefdevolle uiting. Dus ook natuurvolken een hooger beginsel.

Spr. zegt, dat het interessant zou zijn, naar leiding van een afbeelding van een Karo-Batak huis met de verschillende kruisdaken gekroond door een karbouwenkop, en een Noorsche kirke, idem met kruisdaken, gekroond door paardenkop, de vraag te behandelen: ontleening Elementargedanke.

De tweede cultuurstroom werd gevormd den Islam: gebracht door Voor-Indische handelaars en kolonisten, in zich dragend de kennis voor een snelle uitbreiding: losrukken van knellende kastenwezen door het eenvoudige prevelen der onbegrepen geloofsbelijdenis, stellige zaligheidsbelofte indien men meewerkte de verbreiding van de leer van den Profet (het prediken van den Heiligen oorlog). Geen sociale rem meer! In stee van de stoepa en tjandi's komen de mesdjits, zelfs worden tjandi's getransformeerd tot een missig. De sprak tot de massa, werd begrepen, doch was letsel voor de verdere kunstontwikkeling. Dien Islam zou aanleiding geven tot den 3en cultuurstroom die over Indië kwam: de aanraking Westersche beschaving.

In 1453 veroveren de Muzelmannen Constantinopel, daardoor worden de beide handelsroutes Venetië en Genua afgesloten van den Levant, zij van de karavanen de Indische handelswegen ontvangt namen. Door den rijkdom en de weeldezer plaatsen ontbrak de energie, om een nieuw weg te zoeken naar het rijke Indië; deze taak weggelegd zijn voor het jonge volk van het Schiereiland dat zoo juist den Islam van den bodem verdreven heeft.

Deze ontdekkers, die den weg naar Amerika vonden (het doël was Indië), en even later den weg naar Indië, brengen door hun ontdekking het handelsverkeer over naar den Atlantischen Oceaan: de Middellandsche Zee wordt dan binnenzee; het economisch zwaartepunt van Europa verplaatst zich van de Middellandsche naar West-Europa.

In 1580 verovert de Hertog van Alva voor Heer en Koning Filips II Portugal; de Nederlanders zijn reeds lang in opstand gekomen tegen Spaansche gezag, en F. II beraamt nu middelen de Noord-Nederlanders tot gehoorzaamheid te dwingen. De havens van Portugal en Spanje Portugeesche waren vooral voor de „vrachtwagen van Europa” belangrijk voor de Indische (rijen) worden voor de Nederlanders gesloten.

Feuilleton.

Herinneringen van een oud-Ind. officier.

III. De reis naar het eerste garnizoen.
(Vervolg).

Na Maos spoort men nog een eindje door de moerasstreek om vervolgens de dicht bevolkte vlakte van Bagelen door te stoomen. Toenmaals was Bagelen een zelfstandige Residentie; in 1889 werd zij bij de Kedoe gevoegd. Bij de a.s. invoering van het Gouvernement Midden-Java zal het waarschijnlijk weer een residentie, maar dan met een kleinere r, worden.

In deze bijna geheel vlakke streek, wordt men plotseling verrast door een tunnel bij Idjoe, die door een uitlooper van het meer Noordelijk gelegen heuvelland is geboord. Een leek zou zeggen, dat het eenvoudiger was geweest om de baan een weinig meer Zuidwaarts om dien uitlooper heen te leggen.

Aangezien de tram, die mijne bestemming Magelang met Djokja zou verbinden, eerst twee jaar later zou worden geopend, moest ik nog over Poerworedjo reizen, dat door een zijlijntje van Koetardjo af met de hoofdlijn is verbonden. Daar nam ik dus afscheid van mijn vriend T, die over Solo en Willem 1 zijne bestemming Banjoebiroe moest bereiken. Ongeveer twee jaar later dienden wij weer op Atjeh en later op Boni, samen bij hetzelfde bataljon, waarna wij elkander in later jaren nog herhaaldelijk hebben ontmoet.

In Poerworedjo maakte ik kennis met een tenant-kwartiermeester, die daar na de opheffing van het garnizoen was achtergebleven voor de dore ontruiming van de magazijnen, hetgeen te veer juist was afgelopen, toen er bericht kwam dat wegens overvulling van de kampementen Magelang, eene compagnie infanterie van drie nizoen tijdelijk te Poerworedjo zou worden dergebracht. Ongeveer een jaar later werd het garnizoen weder opgeheven. Sedert zijn daar van troepen gelegerd en is daar eenige jaren geleden een mooi nieuw kampement verzezen.

Den volgenden dag maakte ik kennis met een nien van reizen, die, voorzoover mij bekend, de invoering der auto's niet meer in Indië had gepast, maar haar eigenaardige bekoring had, dat men, minder snel gaande, meer van de schoonheid van het landschap kon genieten. Ik heb reiswagens, oude mylords of tentwagens, bespoed met een vierspan Javaansche paardjes, die op 5 paal (1 post) werden verwisseld onder de poort over den weg gebouwd, maar nu grooten poort verdwenen steenen posthuizen. Men reed steeds in draf of galop. Op de bok troonde de sier met een platten, lagen, ronden, breedgeroerd op. Het tuig was vaak op zoodanige wijze touwtjes aan elkander gebonden en de rijtuigen ren vaak zoo wrak, dat men er zich over moest wonderen, dat er niet meer ongelukken gebeurden. Op een treeplank achter op het rijtuig stond een kleine Javaansche helper, die, als de paarden ler moesten loopen, er afsprong en ze onder knallen van zijn korte zweep en het roepen „Rrt, Rrt, Rrt”, tot spoed aandreef. Als de paarden niet al te steil waren, ging het tegen de

DANSINSTITUUT „HENRI”
 EX-DANSEUR HOTEL DES INDES
 ARCHIMEDESSTRAAT 64 DEN HAAG TEL. 37007
 EERSTE KLAS INRICHTING VOOR
 Modern Dansonderwijs en Maintienlessen volgens Fransche methode
 Specialist in CHARLESTON, BLACK BOTTOM, TANGO, enz., enz.
 PRIVE EN CLUBLESSEN

ook
 hebben
 als; he
 len, he
 lken
 naar
 -Bata
 gekro
 sche s
 door
 leening
 rmd
 he ha
 le-kie
 van
 oudig
 is, en
 werkt
 ofeel
 Geen
 de steg
 worden
 De l
 was een
 Dime
 n cultu
 ing me
 Const
 delss
 vant,
 slware
 de w
 en nie
 ce taak
 het l
 van
 a voor
 ieder
 tegen
 middel
 amhe
 Spanj
 chtvan
 sche s
 geslot
 met een
 e ope
 voor
 tgeen
 icht
 emen
 an dit
 worden
 werd
 daar
 gelede
 tuet en
 kend, n
 e word
 g had,
 a de sch
 k behu
 bespu
 die o
 r de a
 groote
 reed
 de de
 eedger
 ge wij
 tijtuis
 r moes
 a gheb
 g ston
 aarden
 onder
 roepen
 ls de
 en de

veroverd Parma de wereldhandelsstad Antwerpen; de niet-katholieken moeten zich of bekeeren, of binnen 4 jaren de stad verlaten. Als antwoord op deze verovering hebben de Zeeuwen de Schelde gesloten. Het gevolg is, dat vele niet-katholieke en katholieke handelaren en industriëlen zich vestigen in de Noordelijke Nederlanden: Amsterdam zal de wereldhandelsstad worden, ook door den naam der „Spaansche Brabanders”, die behalve op haar ook hun handelsrelaties meebrachten. Onder deze Spaansche Brabanders hebben vooral van doen hooren Balthasar de Moucheron, de handelaar van Middelburg, die reeds voor tot de Witte Zee, en daardoor het eerst de plannen maakte voor de tochten „om de Noord” ten einde de weg naar Indië te vinden. Verder: Plancius, de minne-cosmograaf (die te Amsterdam in de „Nieuwe kolom” zeevaartlessen gaf, en de zeekaart maakte. Van hem kwamen de gegevens voor de ontdekkingsreizen. In verband met Indië staan nog de namen Isaac le Maire, de groothandelaar van Hoorn, die een aanslag pleegde op het monopolie der V.O.C., en Usselinx: de oprichter der V.O.C., tevens een bestrijder van het handelsmonopolie der V. O. C.

De vestiging der Portugeezen in Indië begint met de verovering van Malakka in 1511, de natuurlijke toegangspoort. Daarmede komt de Westersche invloed op de Indonesische sociaal-culturele verhoudingen inwerken. Eerst wordt de R.K. godsdienst ingevoerd, o.a. door Franciscus Xaverius, later als de Portugeezen verdrongen worden door de Hollanders, het Protestantisme. De grondvester der Nederlandsche macht in den Indischen Archipel is Pieter Coen, de stichter van Batavia als concurrent van Malakka, doch minder gunstig gelegen: de concurrentie van thans nog tusschen Singapore en Batavia valt ten voordeele van de natuurlijke toegangspoort Singapore uit.

De schets uitvoerig het stoere karakter van Pieter Coen, die in rond-Hollandsch de H. H. XVII de eerde verrijking verkondigt.

Verder wordt de invloed vergeleken van Islam en het Christendom. De Islam kwam in staatsverval en sprak tot de massa. Het Christendom daarop gebracht de abstracte gedachte. In hoeverre de invloed door zal werken in de toekomst, is moeilijk te zeggen. 'n Feit is, dat de Islam zich in de mate uitgebreid heeft. Als vierde golf wordt spr. nog het communisme, dat langs den cultureelweg van Z.-O. Azië binnengedrongen is. De Volksraad en de Instituten van Hooger onderwijs, die Indië van uit het Westen in de laatste jaren ontvangen heeft, duiden op een aanvankelijken sociaal-culturelen vooruitgang. Doch men geloof niet, dat de groote massa aan dezen vooruitgang heeft medegedaan.

op, meestal in galop. Soms, zooals in het onderzochte geval tusschen Loano en Salaman, werden de karbouwen of ossen voor de paarden gespannen, waarna men zeer langzaam tegen de steile helling op hoven ging.

Karbouwen worden in den regel slechts na zonsopgang als trekkier gebezigd, behalve voor den vervoer van modder. Het is namelijk een van de eigenaardigheden van deze in zich zelf zoo vol tegenstrijdigheden zijnde dieren, die toch in de warmte zijn geboren en getogen, dat zij op de warme uren van den dag, buiten hun geliefde modder, geen zwaren arbeid kunnen verrichten. Het zijn zeer merkwaardige schepsels. Hoort men hun pieperig geluid, als van een jong vogeltje, dan kan men zich moeilijk voorstellen, dat dit door die groote, logge dieren wordt voortgebracht. Men zou het verder nauwelijks vinden, dat zij breede zolen en dikke pooten zouden hebben om aan hun zware lichamen steunvlakken in de modder te geven; hun lichamen zijn evenwel zoo dun en hun hoeven voor de zware lichamen zoo klein, dat de beesten daardoor ganszins wanstaltig zijn.

De voor hovenbedoelde reiswagens gebezigde myn- en tentwagens waren destijds in vele plaatsen gebruikelijke vervoermiddelen voor de meer gemeenlijke. Onder verschillende benamingen worden zij nog voor stadsgebruik gebezigd, zooals de „Eerste Bataviasche Rijtuig” (afkorting van „Eerste Bataviasche Rijtuigenaarneming”) in Batavia. Bij vroolijke partijtjes worden zij wel eens overvol geladen, zoodat het in een oogenblik een mylord vol officieren op weg naar de middendoor brak, de voorste helft met alles,

De vergadering dankte den spreker met een gul applaus; de lichtbeelden illustreerden zeer goed het gesprokene.

Na de pauze werden een 3-tal films vertoond:

1°, de Bamboe-industrie, waarbij gewezen werd op de mogelijkheid van uitbreiding dezer industrie voor de Europeesche markt;

2°, doodengebruiken bij de Toradja's: een wetenschappelijk vastleggen van een langzaam verdwijnend gebruik, verdwijnend onder invloed van het Bestuur, dat een dergelijke massale kapitaalsvernietiging tegengaat;

3°, de vischvangst in de Preanger.

Na afloop dankte de voorzitter den spreker voor de keurige voordracht, onder applaus der aanwezigen.

Desiderata.

Luchtverbinding Nederland—Indië. —
 Gezondmaking van Suriname. —
 Overbevolking van Nederland.

De in de vorige week gehouden redevoeringen, zoowel de vlotte van Professor Treub, als de pittige van Generaal Snijders in de Ridderzaal te 's-Gravenhage over de luchtverbinding Nederland-Indië, doen ons onwillekeurig vragen, of het voor Ministers aangenaam moet zijn eene uitnoodiging tot het bijwonen van bijeenkomsten te ontvangen om daar te hooren, dat er nu eens voortgang gemaakt moet worden met dit of dat.

Gelukkig weten wij dat de huidige titularis van Koloniën, dat hij waar mogelijk, de noodige voortvarendheid betracht, zoodat in dit geval die vrees ongegrond is.

Voor het overgrote deel van het publiek is het zoo gemakkelijk om tevreden knikkend huistoe te gaan in de overtuiging, dat het maar eens netjes gezegd is, maar er zullen er toch ook wel zijn, die zich afvragen: „Wat moet er nu gedaan worden?”

Als wij niet uitgeschakeld wenschen te worden in het verkeer over ons Indië, is er dan initiatief genomen, om te komen tot samenwerking met Engeland? Of moet dat initiatief van onze Regeering uitgaan?

Dit is eene vraag, die velen zal interesseeren en wanneer men zulks nog niet deed, wie neemt dan het initiatief om eene commissie samen te stellen, die het vraagstuk bestudeert, financieelen steun vraagt, en met de Regeering samen het doel tracht te bereiken?

Misschien is men wat dit onderwerp aangaat, diligent, maar is het dan niet goed, naast de

wat daar op- en aanhang doorreed en het achterste gedeelte met de rest op den weg bleef staan. Maar dat is al heel lang geleden.

Een ander vervoermiddel, dat in de bergstreken van de Preanger werd gebruikt, was de „karballon”, een hoog wagentje voor één of twee personen, waarvan de bak met een groote schroef voor- of achteruit over het onderstel kon worden geschoven. Als de bagage was ingeladen, werd het rijtuigje op die wijze op het juiste evenwicht gesteld, waarna de reiziger over den bok naar binnen klom.

Tusschen Poerworedjo en Magelang kwam ik de compagnie tegen, die naar e.g.n. garnizoen verhuisde. Zooals de commandant mij later in Magelang vertelde, had hij toen medelijden met dien armen, jongen, pas uit Holland aangekomen luitenant, die zoo eenzaam door een vreemde streek moest reizen.

Die jonge luitenant zelf vond die manier van reizen echter heel genoegelijk.

En zoo bereikte hij Magelang, waaraan voor hem, ook uit later jaren, zoo veel aangename herinneringen zijn verbonden.

Verleden jaar heb ik, na in Semarang en Magelang bij familie te hebben gelogeed, op weg naar onze inschepingsplaats Tandjong Priok den weg Magelang—Poerworedjo voor de tweede maal in mijn leven afgelegd, maar thans in omgekeerde richting en in een auto, waarmede mijn zwager ons tot Koeta-ardjo bracht. Het was vroeg op den dag en nog vrij nevelig, maar toch genoten wij wederom van de grootsche natuur bij Krassak, waar de weg door den Zuidelijken uitlooper van den Soembing breekt.

(Wordt vervolgd).

Engelsch BLAUW

Colb. Cost. naar Maat **98.-**

Dit costuum garandeeren wij ten volle voor soliditeit, kleurechtheid 5030

Onverslijtbaar

C. H. ERNENS VALERIUSSTR. 39 DEN HAAG
h. Danckertstraat
TELEFOON 34836

VERZEKERT UW RIJWIEL

bij de

's-Gravenhaagsche Rijwielverz.-Mij.

Conradkade 56 — Den Haag

Premie 3 pCt. der waarde
(Minimum f 3.—)

Aanbevolen voor Leden van „Oost en West” en Repatrieerenden - Tel. 34485

P. DE HAAN - Voorburg-Veur

Stoom-, Wasch- en Strijkinrichting

LOOIERSLAAN 2
 TELEFOON: LEIDSCHENDAM 45

HERMAN MIDDENDORP
HET ZWARTE VENSTER
 MET BANDVERSIERING VAN JOH. L. TER VEER.
 Ingenaaid f 3.25, gebonden f 4.50.

„... Middendorp heeft den waren toon getroffen. Nergens hindert ons een valsch geluid. Hij is noch sentimenteel, noch stoort ons een te realistische uitweiding of noodeloze mooi-schrijverij.”

Frits Lapidoth in *De Nieuwe Courant*.

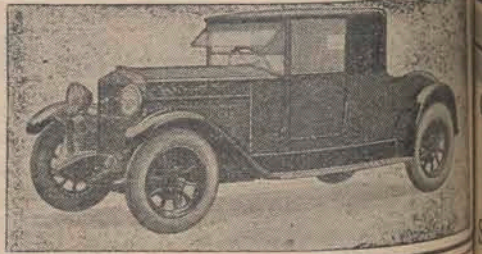
„... Hoe dan ook, dit boek van Herman Middendorp is moeilijk te vergelijken met de hedendaagsche literaire verschijningen. Het is geen psychologische roman, gelukkig niet, en het is, wat zuiverheid van geest betreft, bijna niet aan te nemen als een schepping van dezen tijd.”

Johan Koning in *De Indische Courant*.

Uitgave v. d. N.V. „ADI POESTAKA”, Den Haag

GEVESTIGD:
Dr. F. H. G. VAN LOON,
 Zenuwarts
2e SWEELINCKSTR. 166
 Den Haag Telefoon 30993
 Spreekuur 1-3.

AGENTSCHAP FIAT:
GARAGE KINSBERGEN
 BONDS BOXENGARAGE A.N.W.B.
 NIEUWSTRAAT 59 — APELDOORN

Jacqueline Baudet
 Denneweg 126^b Telephone 17245
LA HAYE 5119
Chapeaux pour Dames

VERSCHEENEN:
 NOTO SOEROTO
NIEUWE FLUISTERINGEN
 (IN RHYTHMISCH PROZA)
 MET PORTRET VAN DEN DICHTER
 BANDVERSIERING VAN IR. G. FRIEDHOFF, ARCH.
 Gedrukt op Oud-Hollandsch papier en genummerd van
 1-500.
 Alleen gebonden verkrijgbaar.
 Prijs f 3.50.
 Reeds bij het verschijnen als bijdragen in *Oedaya* schreef
Het Vaderland: — „die zich in vorm en wezen vol-
 komen harmonisch aansluiten bij de vroeger door Noto
 Soeroto gepubliceerde Fluisteringen van den Avondwind,
 en deze dikwijls nog overtreffen in innigheid van toon,
 rijpheid van klank en diepte van zuiver gevoel.” —
 Uitgave v. d. N. V. „ADI-POESTAKA”, Den Haag

W. J. M. SIMONIS'
BEDDENMAGAZIJN
GROENMARKT 34
TEL. 14420 DEN HAAG

GROOTSTE KEUZE
LEDIKANTEN · MATRASSEN
DEKENS
 ONZE „PHOENIX” MATRASSEN (Gedep.)
 OVERTREFFEN ELK ANDER SOORT IN AANGE-
 NAME LIGGING EN SOLIDITEIT. HONDERDEN
 TEVREDENHEIDSBETUIGINGEN TER INZAGE

schitterende redevoueringen het publiek op de hoogte te brengen van eventueel reeds bereikte resultaten?

Deze zelfde vraag zou men kunnen stellen betreffende de verwezenlijking van het door den Ondernemersraad van West-Indië uitgebrachte rapport voor het financieel gezond maken van Suriname.

Wie kan ons inlichten, of over dit onderwerp reeds besprekingen gevoerd werden, of men reeds de hoofden bij elkaar gestoken heeft, om groote cultuur- of andere ondernemingen te polsen, of zij eventueel bereid zijn, de helpende hand uit te steken?

Suriname wacht, wie neemt 't verdere initiatief? Een derde vraagstuk van groot belang is de werkloosheid en overbevolking van Nederland.

Iedereen kijkt met angst naar het oogenblik, dat Nederland niet meer in staat zal zijn, zijne steeds toenemende bevolking te voeden en wat dan?

In het buitenland worden bijna overal maatregelen genomen om toevloed van vreemdelingen tegen te gaan. Wij zullen dus gedwongen zijn het surplus der bevolking binnen eigen landpalen te doen verhuizen.

Tegen den tijd, dat de Zuiderzee drooggelegd zal zijn, kan men er op rekenen, dat binnen korten tijd deze niet zoo groote uitgestrektheid door de dan bijna uitpuilende Nederlandsche bevolking in beslag genomen zal worden.

Kunnen dan de weinig bevolkte hoogvlakten van Sumatra, Borneo en de voet van het sneeuwgebergte van Nieuw-Guinea uitkomst geven, om daar Nederlandsche landbouwers heen te brengen, in staat om door verbouw van koren Nederlandsch-Indië onafhankelijk van Australië te maken en misschien graan uit te voeren?

Het stellen dezer vragen is zeker gemakkelijker dan ze te beantwoorden, maar het vragen maakt, dat ze kans hebben de aandacht te trekken van hen, die ze kunnen beantwoorden en die de belangen van hun land als de hunne beschouwen!

F. VAN PESKI.

Het vraagstuk van den Orang Pendek NIET opgelost!

De lezers van het Koloniaal Weekblad, die verleden week zich hebben verheugd over de oplossing van het Orang Pendek-vraagstuk, moeten we teleurstellen.

De geheele zaak was niet meer dan een — naar we ons vleien goed in elkaar gezette — April-grap; vandaar de waarschuwende foutieve dateering van het blad: Vrijdag 1 April, in plaats van ten rechte Donderdag 31 Maart.

De bedriegelijke plaat, welke het meeste heeft bijgedragen tot het succes, is niet ter plaatse genomen door den heer Roelof (wiens naam geheel verzonnen is), doch alhier gereproduceerd naar een oude foto, waarop onze bekwame teekenaar, zijn fantasie den vrijen teugel latend, een stel „Orang Pendek's” heeft aangebracht.

De groote dagbladpers welke, tot onze voldoening, steeds ruime aandacht schenkt aan den inhoud van ons orgaan, en waarvan we eigenlijk gehoopt hadden, dat ze er zou inloopen, heeft ons blijkbaar doorzien; met geen enkel woord zagen we melding gemaakt van onze (denkbeeldige) oplossing van het vraagstuk. Meer succes hadden we daarentegen met een gezaghebbend Engelsch dagblad, welks vertegenwoordiger ons persoonlijk een foto vroeg met het doel deze, voorzien van een toelichting, wereldkundig te maken. Het spreekt van zelf, dat we dezen journalist naar waarheid hebben ingelicht, waarna hij hartelijk om het geval heeft gelachen, als aandenken de misleidende foto medenemend.

We vertrouwen dat onze lezers, wien het verging als bedoelden Engelschman, na bovenstaande toelichting, met dezelfde gevoelens aan de eerste Eerste April-grap van het K. W. zullen terugdenken.

W. C. M.

Van Week tot Week.

Dinsdag 29 Maart tot Maandag 4 April.

Onrustig West-Sumatra. Padang, 28 (Aneta)¹⁾. Naar aanleiding van de ont- king van een nieuw communistisch com- tot het verwekken van relletjes, die zoi- uitbreken aan het einde dezer maand, in Soloksche (Sumatra's Westkust) deelt assistent-resident te Solok mede, dat er ge- geen redenen meer bestaan voor de vrees v- eventueele relletjes. De actie is volkomen geslagen en de ter plaatse aanwezige mili- macht beheerscht den toestand volkomen. zijn geen officieele berichten ontvangen in- trent den opzet tot ongeregelheden in de naaste toekomst.

Padang, 1 April. Aan den majoor der fanterie W. V. Rhemrev, is opgedragen de marechaussee de afdeeling Solok te zuiveren van ongewenschte elementen.

Het concubinaat in het leger. Bandoeng, 1 (Aneta). Het legerbestuur stelt een onder- in naar den omvang van het concubinaat.

Volkenbond en Koloniën. Voor de Vereeniging Volkenbond en Vrede (en het Indisch Genootschap) te 's-Gravenhage heeft Prof. Dr. Moresco den 31en Maart een voordracht gehouden over het onderwerp Volkenbond Koloniën. (Verslag in het *Vaderl.* van 1 April, Avondbl. B).

Opleiding tot officier Ind. leger. Voor de opleiding tot off. bij het leger in Nederl.-Indië kun- dit jaar tot de Koninklijke Militaire Academie te Breda worden toegelaten de navolgende aantallen aspiranten: 32 voor de infanterie, 3 voor de artillerie, 4 voor de genie en 4 voor de militaire administratie.

Het Indische munt- en bankwezen. In de voordracht, door prof. dr. G. M. Verrijn Storing den 28en Maart in het klein auditorium der Leidsche Universiteit gehouden, behandelde spr. enkele onderdeelen van het bedrijf der Javasche Bank en daarvan meer in het bijzonder de disconto-politiek. (Verslag in de *Rott. Ct.* van 29 Mrt., Avondbl. B).

Ir. J. van der Waerden. Batavia, 30 Maart (Aneta). Aan ir. J. van der Waerden is op zijn verzoek aan het einde van Maart a.s. eervol verleend onder dankbetuiging voor de vele gewichtige diensten den lande bewezen.

Indische nationalist in den Volksraad. Batavia, 30 Maart. (Aneta). Een vergadering van Sarekat Islam, die 3 April a.s. te Djokjakarta zal worden gehouden, zal beslissen over de Volksraadslidmaatschap van Tjokroaminoto.

(Naar dezer dagen uit Indië werd gezegd zal dr. Soetomo, die evenals Tjokroaminoto gekozen, doch door den Gouv.-Generaal niet genoemd is, naar aanleiding van een beslissing van de Soerabajasche Studieclub, het lidmaatschap van den Volksraad behalen. Het *Vaderl.* van 30 Mrt., Avondbl. wijdt er een hoofdartikel aan en betreurt het besluit uit algemeen staatkundig oogpunt.)

Luchtpostverbinding. Batavia, 30 Maart. (Aneta). Een voorstel voor een luchtpostverbinding Batavia—Semarang—Soerabaja is bij de regering ingediend.

Arrestatie van communisten. Soerabaja, 30 Maart (Aneta). Een berucht communist, die de naam nomen heeft aan de woelingen in November en op wiens aanhouding een premie was steld, is hier gearresteerd, evenals drie leden van het nieuwe P(artij) K(ommunist) (Indonesia)-bestuur. Meer arrestaties zijn te wachten.

Voor de slachtoffers der Padang-ramp. De laatste verantwoording van nog nagekomen giften ten bate van de slachtoffers der Padang-ramp geeft een totaal van f 12.324.25. totaal met de reeds verantwoorde gelden draagt ruim f 269.500.

Het bestuur van den Kon. Nat. Bond voor Reddingwezen en Eerste hulp bij ongelukken Het Oranjekruis is dankbaar, dat het door ijverige medewerking en groote offervaardigheid van velen in staat is geweest een zoo

¹⁾ De tekst der Aneta-telegrammen is ontleend de „Nwe Rott. Ct.”.

DE VRIJE SCHOOL

Gevestigd VAN SPEYKSTRAAT 46

'S-GRAVENHAGE

LAGER ONDERWIJS EN OPLEIDING TOT HOOGER ONDERWIJS

volgens nieuwe paedagogische inzichten.

5244

Spreekuur dagelijks van 11.30 tot 12.30 uur of na voorafgaand overleg

langrijk bedrag, ruim f 269.500, bijeen te brengen en naar Indië over te maken.

Oosting †. Te 's-Gravenhage is overleden de heer G. Oosting, oud-hoofdingenieur bij de Burgerl. Openb. Werken in Ned.-Indië.

Gouverneur W. P. Hillen. Batavia, 2 April (Aneta). Gouverneur W. P. Hillen repatrieert in 1927. Hij zal vermoedelijk als gouverneur der provincie West-Java opgevolgd worden door Resident Van der Jagt.

Javaansche badplaatsen. In een den 1en April gehouden bijeenkomst van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leiden heeft prof. dr. N. J. Krom, hoogleraar aan de Koninklijke Hoogeschool, een lezing met lichtbeelden gehouden over: Oud-Javaansche Badplaatsen. (Kort overzicht in het *Vaderl.* van April, Avondbl. D).

A. Michelsen †. Te 's-Gravenhage is, in den leeftijd van 62 jaar, overleden de heer H. A. Michelsen, oud-directeur van de Henschool te Willemstad (Curaçao).

examens. Leiden. Taalkundig kandidaats-examen Indologie de heer P. Koster.

Raad van Curaçao. Bij Kon. besluit zijn benoemd tot leden van den Kolonialen Raad van Curaçao de heeren dr. W. C. de la Try Ellis, B. E. van der Veen—Zeppenfeldt en R. F. Muskus, en onderscheidenlijk tot voorzitter en ondervoorzitter van het college de heeren E. S. Lansberg en C. S. Gorsira J.P.E.zn.

Indische kunstnijverheid en huisvlijt. Mevrouw van Beresteyn-Tromp, Presidente van Boesman, heeft den 29en Maart voor het Nederlandsch-Indonesisch Verbond van Jongerenorganisaties te 's-Gravenhage, bij een uitgebreide serie lichtbeelden verteld over Indonesische kunstnijverheid en huisvlijt. Dezer dagen bestaat het Verbond een jaar en dies begon Mevr. Beresteyn met de vereniging te feliciteren. En daarna ging zij over tot het onderwerp, waar zij zoo goed mee op de hoogte is, dat haar liefde heeft, waarvoor zij dagelijks de weer is. Natuurlijk kon zij slechts aan de oppervlakte blijven. Maar toch wist zij met enkele woorden zelfs den volslagen leek een gezicht te geven in de kunst, die groeit onder deze donkerkleurige landen. Zij toonde beelden van het vlechten, het weven en het batikken en na de pauze van koper en zilver drijfwerk. (*Vaderland*).

Naar we vernemen zal Mevr. Marie van Zegelen haar nieuwste, op Java spelend toneelstuk getiteld: *Boeddha-kind*, op Dinsdag 12 dezer, des avonds om 8 uur, voordragen voor leden (en genoodigden) van bovengenoemd Verbond.

Toegangsbewijzen zijn verkrijgbaar bij Boesman, Heulstraat 19, Den Haag.

communisme op Borneo. Batavia, 4 April. (Aneta). De communisten uit West-Borneo zullen geïnterneerd worden.

Oostersch Congres. Het vijfde congres van het Oostersch Genootschap in Nederland zal van 20 tot 22 April te Leiden worden gehouden.

post per vliegtuig. Batavia, 4 April (Aneta). De reis van het vliegtuig, dat de post naar Sabang zal brengen, is volgens program volbracht.

De voor Holland bestemde mail van Java ging Zaterdagmiddag uit Soerabaja en Zondagmorgen bij daglicht uit Tandjong-Priok via Sambo naar Belawan-Deli. Hedenmorgen om half elf kwam het vliegtuig te Sabang aan en heeft de mail aan de Slamaf afgeleverd. De dienst van Soerabaja uit is vier en een half en van Batavia uit vier etmalen. De Indrapoera wordt morgenochtend om 6 uur te Sabang verwacht, waarna het toestel de terugreis naar Java begint.

Moojen over Bali. Voor de afdeling Rotterdam van het Ned. Ind. Verbond van jongerenorganisaties heeft den 4en dezer de heer P. J. Moojen een voordracht met lichtbeelden gehouden over land, volk en kunst van Bali. (Verslag in *Nwe Rott. Ct.* van 5 April, Avondbl.).

Kunst, Kunstnijverheid en Huisvlijt.

Het IVde Deel van Jasper's Standaardwerk.

Met groote vreugde kondigen wij de verschijning aan van het vierde deel, gewijd aan de goud- en zilvermeedkunst, van „*De Inlandsche Kunstnijverheid in Nederlandsch-Indië*”, door J. E. Jasper en Mas Pirngadie. Het was reeds geruimen tijd persklaar, er is jarenlang op de uitgave gewacht!

Het eerste en tweede deel van dit van regeeringswege te 's-Gravenhage bij de Boek- en Kunstboekhandel v.h. Mouton en Co. gedrukt en uitgegeven standaardwerk, handelende over het Vlechtwerk en de Weefkunst, verschenen reeds in 1912 en werden in 1916 gevolgd door het derde deel: „*De Batikunst*”. Eerst nu, na tien jaar, is dit vierde deel uitgekomen. Moge de voltooiing van dit belangrijk werk, de systematische vastlegging ook van de andere verschillende uitingen der Indonesische volkskunst niet te lang meer op zich laten wachten!

Terecht schrijft P. B. in de jongste aflevering van „*De Indische Verlofganger*” o.m.:

„Het was de heer Jasper, die destijds als controleur te Soerabaja een uitgebreid onderzoek instelde naar de inheemsche volkskunst; het was op zijn initiatief, dat op de eerste groote Soerabajasche jaarmarkt in 1905 een belangrijke plaats werd ingeruimd aan de producten der kunst.” In 1905 werd hij van Regeeringswege belast met een technisch-artistiek onderzoek, dat zich later ook uitstrekte tot eenige Europeesche landen, waardoor zijn groote kennis op het gebied der kunstnijverheid is verruimd en verdiept.”

Schr. dezes had het voorrecht den heer Jasper en diens echtgenooten toen op hun studiereis in de Skandinavische landen te vergezellen en was er getuige van met hoeveel toegewijde belangstelling de onderzoekingen plaats vonden, welke in verschillende verslagen zijn vastgelegd en den grondslag vormden voor het daarna der Indische regeering aangeboden ontwerp eener Inlandsche Kunstnijverheidsschool, dat helaas in den doofpot terecht kwam en tot heden is gebleven.

Wanneer zal het eens tot uitvoering worden gebracht?

Wachte men niet tot het te laat is!

Zooals ook uit menige beschrijving in dit boek-deel valt op te merken, bloeide de verschillende edelmetaalbedrijven in den archipel onder de bescherming en aanmoediging der eigen vorsten en geraakten later meer en meer in verval. Ligt 't nu niet op den weg van de Regeering die vorstentaak over te nemen? Aan het eind van zijn interessante inleiding schrijft toch de heer Jasper o.m.:

„Na die tijden van opbloei, eerst artistiek, toen technisch, kwam de periode van het verval, de tijd, gedurende welke de behoefte aan voorwerpen van edelmetaal sterk inkromp en de neiging grooter en grooter werd, om al wat kostbaar sieraad was, te vervangen door goedkoopere dingen voor een smuk of pronk, welke toch niet heelemaal prijsgegeven kon worden.

„Gouden bruidstooi werd voor de dochter, die zich in het huwelijk zou begeven, niet meer gekocht, maar geleend of gehuurd voor een enkel etmaal van antieke staatsie. Marktwaar was alleen gemakkelijk van de hand te zetten. Veel minder dan vroeger werd op de uitvoering van het werk gelet. Het maaksel circuleerde op markten, bij de gezinnen, in de pandhuizen en weer op de markten.

„Vormen en motieven gingen verloren en de symbolische beteekenis van een overgenomen teekening werd weinig meer begrepen.

„In de huidige periode is de wijziging gekomen in de toepassing der Inlandsche metaalbewerking, gevolg van het streven, om een ander afzetgebied te vinden voor de kunstnijverheid-producten en hieraan een andere bestemming te geven dan enkel tot Inlandsch gebruik. Die toepassing, bijna geheel ontstaan uit goedbedoelde pogingen, om sierlijke gebruiksvoorwerpen te krijgen, heeft niet altijd even logisch plaats gehad, maar de thans nog alom bekende technieken en de daarmee verkregen resultaten zijn van dien aard, dat, bij systematische opleiding en voorlichting van kunstnijverers, de Inlandsche goud- en zilvermeedkunst gemak-

¹⁾ Ook later als Resident te Pekalongan en thans te Djodja heeft de heer Jasper met hetzelfde doel Jaarmarktverenigingen ter plaatse opgericht en daarmee succes bereikt. — Red.

Eeuwig en Altijd

blijven onze afwaschbare Lampekappen. Deze Kappen worden in alle kleuren en decors beschilderd. **Afwaschbaar, onverslijtbaar, onbreekbaar, verkleuren niet**, zeer geschikt voor Indië. — **Groote sorteering** in bronzen en houten Kronen, Kaplampen, Salon- en Schemerlampen, Stofzuigers en Electr. Kook- en Verwarmingsapparaten. Haarden, Permanent- en Turenhaarden. Jaarsma-, Uift-, Vulcanahaarden.

TECHNISCH INSTALLATIE-BUREAU N. P. VAN EIJK, DEN HAAG

SWEELINCKSTRAAT 93a-93 hoek HOLLANDERSTRAAT
TELEFOON 30079 - DEN HAAG

JAC. VAN VEEN

TANDHEELKUNDIGE

5423

WEIMARSTRAAT 27 DEN HAAG

MATIGE TARIEVEN

JOH. TOET - 'S-GRAVENHAGE

Comestibles - Delicatessen - Kruidenierswaren

AERT VAN DER GOESSTRAAT 34 - TELEFOON 5156

INDISCHE INGREDIENTEN

5289

Special. in Fijne Vleesohwaren, Koek, Bisquit, Chocolade

WANNEER U PERIODIEKEN

wilt uitgeven, wendt U dan tot ons. Wij zijn daarvoor speciaal ingericht en kunnen derhalve voor

goede en tijdige aflevering

zorg dragen - Desgewenscht verzorgen wij mede voor U de

Administratie en Expeditie

Onze rotatiepersen staan gereed voor Uw GROOTE OPLAGEN, onze prima snelpersen voor die tijdschriften waarbij het vooral op KUNSTDRUK aankomt

N. V. DRUKKERIJ TEN HAGEN

NOBELSTRAAT 20 - DEN HAAG - TEL. 11987

HOTEL-RUBRIEK

's-GRAVENHAGE

Hotel Pension „Insulinde“, Bankapl. 2, Den Haag, Tel. 54148. Centr. verw. Warm- & koud water op de logeerk.	Pension PETRONELLA, G. Reijndstr. 36-38, 16 k. Logies m. ontb. f 2.50 p. p. d. Ook afz. Etage. t. huur. 5351 H. A. LEBBING, Cuisinier
Hotel Rest. „DUINOORD“ Sweelinckplein Spec. bezocht d. Ind. Fam. 5020 OOSTERWIJK & V. D. LUUR	Hotel „Promenade“, Oude Schev. weg 21, Tel. 50454 Prachtige ligging. Matige prijzen. 5035

HILVERSUM

Pension „PATRIA“ Lindenheuvel 2
Telefoon 2198

ZOMER- EN WINTERVERBLIJF

Aanbevelend, N. J. VAN RANGELROOY

ROTTERDAM

BESCHIKBAAR.	BESCHIKBAAR.
BESCHIKBAAR.	BESCHIKBAAR.

VIERHOUTEN (G.)

DEN LINDENHOF te VIERHOUTEN bij Nunspeet

Gezellig Vacantiehuis, gelegen te midden van Bosch en Heide — Prijs f 2.50 per dag

Voor het bereiden van een goede rijsttafel zijn de **Recepten van een Indisch Kokki** onmisbaar „De Ind. Rijsttafel“ door FR. BLOM, Schrijver van „Moderne Kookkunst“, verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de Uitgeefster Nobelstraat 20, Den Haag. **PRIJS f 1.00**

MAISON BLOM
2e Schuytstr. 77-79 - DEN HAAG - Tel. 33703
HET ADRES VOOR **DINERS AAN HUIS BEZORGD**

WIJ VERVAARDIGEN
ALLE soorten drukwerk met één uitzondering: het slechte.
Een proef zal U overtuigen zooals zoovelen vóór U overtuigd werden en onze klanten bleven.
N.V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
DEN HAAG :: NOBELSTRAAT 20 :: TEL. 11987

HOTEL DES INDES
WELTEVREDEN (BATAVIA) 5350
Oudste en modernste Hotel ter plaatse
ZEER BILLIJKE TARIEVEN

kelijk vatbaar is om, met behoud van haar eigen cachet, de verjongingskuur te ondergaan, welke er toe zal bijdragen, de artistieke bekwaamheid tot het ontwerpen van vormen en motieven aan te kweken en de achteruitgegane technische handvaardigheid weer op een grootere hoogte te brengen.

Naar aanleiding hiervan herhalen wij: Men wachte niet te lang met het nemen van bovenomschreven maatregelen, anders zouden wij, ten deele zoowel van Nederland's, als van Indië's geestelijke en materiele belangen, te laat kunnen komen! Wij raden daarom belangstellenden de aanschaffing en lezing van dit mooie boekdeel ten eerste aan. Moge de prijs van f 20 hiervoor geen te groot beletsel zijn. De oplaag der drie vorige deelen is al sedert eenigen tijd uitverkocht, zij zijn nu slechts antiquarisch, dus niet dan veel duurder te koop.

Wij zijn het volkomen met P. B. eens, waar deze schrijft: „De Indische goud- en zilversmeedkunst is in dit boekwerk op uiterst zakelijke en zaakkundige wijze geschied“. Voor leeken echter uiteraard daardoor allicht wat droog.

Allereerst worden beschreven de *materialen* en de *technieken* bij de edelmetaalbedrijven in gebruik. Achtereenvolgens zijn behandeld de metalen en metaal-legeringen, het toetsen en het gehalte; dan de technieken van het gieten, smeden, graveeren, ciseleeren, drijven, matteeren, guillocheeren, etsen, stempelen en de versiering met filigraan, edelstenen, enz. Dan komt aan de beurt de *toepassing* dier verschillende bewerkingmethoden op de gebruiksvoorwerpen, waaronder de talrijke soorten van lijfsieraden een belangrijke plaats innemen. P. B., die geen leek is, merkt hierbij op: „Door de uitgebreide materie op deze wijze te ordenen, heeft het geheel een bijzonder aantrekkelijk karakter gekregen. Daardoor is ook de mogelijkheid geopend om de keur van kostelijke photo's, teekeningen en gekleurde platen te bestender plaatse onder te brengen, waar zij getuigenis kunnen afleggen van de buitengewone begaafdheid en voortreffelijke kunstvaardigheid der goud- en zilversmeden in den Indischen Archipel. Elke groep van lijfsieraden, versierselen en luxe-voorwerpen is met groote zorgvuldigheid in behandeling genomen, met vermelding van de Inlandsche benamingen en de verklaring daarvan.

Hierbij moet ons de opmerking van het hart, dat de reproductie der foto's niet zoo scherp is; van zoo menig ornament komt de teekening niet duidelijk genoeg uit. Ware de heer Jasper in de gelegenheid geweest hierbij in persoon zijne aanwijzingen te geven, zoo zouden zekerlijk betere resultaten bereikt zijn. Eveneens heeft ons in de „Inleiding“ het betoog getroffen „dat het ontstaan en de ontwikkeling van de inheemsche metaalbewerking in een veel verder verleden moeten worden gezocht, dan dat der Hindoe-immigratie; dat de bedding der twee groote kunststromingen, die der (Perzisch-) Maleische en der (Hindoeïstisch-) Javaansche cultuur, gevormd door een nog duidelijker zichtbaargebleven bodem van onvergankelijke primitief-Polynesische bestanddeelen.“

Lebaran-viering.

In „*Persingaan*“, het gezellig tehuis vóór Indonesische bedienden, dat met regeeringsstem door de Vereeniging „Oost en West“ te 's-Gravenhage is opgericht en onder de toegewijde zorgen staat van het oud-zendelings-echtpaar, den heer en mevr. F. de Munnik-Greutzberg, werd op 3 en 4 dezer met groote opgewektheid het Mohamedaansche Nieuwjaarsfeest op typische wijze gevierd.

Een talrijke schare van tijdelijk hier te lande vertoevende, in feestelijke nationale kleding uitgedoste Indonesiërs had zich Zondagavond tegen 8 uur in de van Boetzelaerlaan 2, verzameld, en ook eenige bevriende Europeanen waren daarbij uitgenoodigd. De gamelan-instrumenten, door „Boeatan“ welwillend in bruikleen afgestaan, werden met *entrain* bespeeld, achter een reeks met deskundige zorg klaargemaakte gerechten, welke keurig gerangschikt op den gedekten vloer prijkten.

Na het wijdingsgebed, hoofdzakelijk in het Arabisch, door een als *hadji* (priester) fungerende uitgesproken en door de in een kring gezeten mannen bij tusschenpoozen devoot nageprevelde, werden de lekkernijen door de vrouwen rondgedeeld onder alle aanwezigen. Zoowel de Europeanen als de Indonesiërs smulden er van! Daarna werd alles keurig weggeruimd en begon in de vrij-

Rusthuis „EIGEN SFEER“
V. BOETZELAERLAAN 205 DEN HAAG
Opname van rustbehoevenae en herstellende patiënten 5352
Mevr. COELÉ-BOOGAERTD., Gedipl. Verpleegster

gekomen ruimte de *tandak* (traditionele dans) begeleiding der gamelan-muziek. Er was onder vrouwen eene, hoewel reeds bedaagde, toch gracieuse, volleerde danseres, terwijl, onder groote toejuiching, een der jongeren, met smokinghoofddoek getooid, op uitnemende wijze de *slendang* (oud-gebruik) de *slendang* (danschawl) op presenteerblaadje aan deze en gene bijzonder eerbiedigde ook onder de Europeanen, aanbodde uitnodiging om een wijle aan den dans te deelnemen. Het geldt als zeer onwettend een vereerend verzoek af te slaan. Maar was 't om te zien hoe akelig links en stijf dit zelfs met den besten wil bezielden Europeanen afging! Daaruit bleek weer opnieuw hoe de dwongen bevalligheid der rhytmische dansen Javanen in het bloed zit.

Het feest duurde tot den volgenden dag door.

Persoverzicht uit de Indische Bladen

I. UIT DE EUROPEESCHE PERS.

De toekomst van Sumatra.

In zijn rede bij de opening van de Zuid-Sumatra spoorlijn (Java-Bode, 23 Febr.) heeft ir. W. Staargaard ook gesproken over de toekomst van Sumatra. Hoewel het geheel van dit 530 K.M. lang net bijna f 56 miljoen gekost heeft in plaats de bijna f 45 miljoen aanvankelijk geraamd, gevolg van de in 1910 niet te voorzien gebouwen nissen, hebben de exploitatie-uitkomsten tot de ramingen reeds verre overtroffen. De rentabiliteit is thans het twaalfvoudige van het vooraf aangegane. Al de goede gaven van Sumatra zullen grootendeels onbereikbaar blijven, indien aderen-stelsel van dit uitgestrekte land niet overeenstemming daarmede ontwikkeld wordt. Dit is — volgens spreker — de groote beleids van dezen dag, dat daarmede weder een belangstap voorwaarts in die richting is gedaan. verdere ontwikkeling der gewone en ijzeren is noodig. Wie den grooten ernst en energie van het particulier en Binnenlandsch Bestuur aanschouwen bewonderd heeft, zal met vertrouwen de toekomst van Midden-Sumatra tegemoet zien. Daar is, behalve de bestaande waterwegen bestaande en nog aan te leggen gewone wegen pionierende autodiensten, een stamlijn evenals in Zuid-Sumatra aansluitende in Noord aan de bestaande netten en met directe indirecte verbindingen (voorloopig desnoods rijwegen) der reeds bestaande handelscentra binnenlanden met de kustplaatsen of met de zee, gelegen aan de naar de Oostkust stroomende rivieren, waar de uit de binnenlanden aangebrachte producten voor het verdere vervoer opgestapeld worden. Ook de Westkust heeft reeds haar aansluiting in Emmahaven en krijgt er misschien later nog wel eens één bij — maar de Oostkust wel meer en meer de vóórdeur worden. Zoowel natuurlijk als economisch geldt, dat de Oostkust van Sumatra is de Noordkust van Java. Java en Sumatra, die twee reuzen, staan met het gelaat naar Noorden en Oosten. Spr. wil nog enkele opmerkingen maken over die wijze van totstandkoming exploitatie van zoo'n aan het Zuid-Sumatra aansluitenden ijzeren weg in Midden-Sumatra. Dat namelijk geschiedt door Staat of particulier gemengd bedrijf of bij exploitatiecontract. Deze laatste wijze geeft zelfs gelegenheid om het zoo besproken zelfstandige staatsbedrijf te realiseren zooals bij de wet van Aug. 1924 in Duitschland gecreëerd in den vorm van de Deutsche Reichsbahn Gesellschaft. Het is nu spr.'s persoonlijke overtuiging, dat de *Verkeerspolitiek van Sumatra* het hoofdgeding is met het (althans wat de hoofdlijnen betreft) in-één-hand houden der Zuid- en Midden-Sumatranetten tot daar, waar e.e.a. in de toekomst bij de Delispoor in het Noorden zal aansluiten. der mag daarbij niet uit het oog worden verloren dat die ééne hand voor het bestaande Zuid-Sumatra en voor de S.S. ter Sumatra's Westkust reeds de hand van den Staat is. Voor andere hand en beheerswijzen voor een object als zulke verbindingen is het zoo niet onmogelijk dan bijna ondoenlijk en in elk geval in hooge mate roovend om voor de concessies aan particuliere gemengde beheerslichamen overeenstemmingen krijgen betreffende uitbreidings-, naastings-

STENOGRAFIE

voor
Nederlandsch
Fransch
Duitsch
Engelsch

SYST. „GROOTE”

M. STEEVENS, Acaciastr. 136, Den Haag

TE HUUR TEGEN 1 MEI:
gemeubil. Parterre met pension

en
gemeub. Tweede Etage
eveneens met pension
voor groote Families reductie

Adres: STATENLAAN 2, Den Haag. Tel. 52490

jaar en per bouw, d.i. f 20 's jaars per aandeel van $\frac{1}{2}$ bouw. Deze f 20 minus, laat ons voor het gemak zeggen, f 2 aan landrente, d.i. f 18, is voor hem zuivere winst, wat tegen 6 pCt. 's jaars gekapitaliseerd, een kapitaal vertegenwoordigt van f 300. Dit voor den armen tani aanzienlijke bedrag van f 300 zou hij moeten derven, als hij met zijn geheele gezin ging emigreeren; zijn aandeel in den communalen grond moet in dat geval aan inwoners der desa worden toegekend. Had hij dit stukje grond in z. individueel bezit, dan zou hij het bij verhuizing naar elders kunnen verkoopen, voor, laat ons zeggen f 200, een bedrag dat, vermeerderd met het rendement van den verkoop van huis en erf, hij zou kunnen benutten, om in den vreemde een grooter stuk bosch te ontginnen en in afwachting van het eerste product, met zijn gezin van te leven. Is het te verwonderen, dat hij eerstgenoemde f 300 liever niet wegwerpt, vooral, waar hij toch de noodige „sangoe” mist, om in den vreemde het den noodigen tijd uit te zingen, en dat hij alzoo in zijn eigen desa blijft? Ook al voelt hij den lust tot emigreeren in zich gloeien, hij zou zich niet verantwoord achten tegenover vrouw en kind, indien hij hen ging blootstellen aan een avontuurlijk leven met een aanzienlijken schadenpost als begin. *Voelt men wel, waarom de Javanen in den loop der tijden van onverschrokken kolonisten zijn afgedaald?* Toch ligt het in onze macht — zoo besluit de schrijver — om den communalen vorm van grondbezit te converteren in den individueelen. En als het communaal bezit eenmaal deze noodlottige staart van het contingentenstelsel, zal zijn afgeschafte, dan zal de ervaring zelf uitmaken, wie meer neiging vertoont voor den landbouw, den handel, de nijverheid of de scheepvaart. Een natuurlijke selectie zal de minder goede tani's uit den landbouwersstand stooten, om hen in de positie te plaatsen, waar zij thuis hooren. Uiteraard zullen bij dit evolutie-proces slachtoffers vallen; de Javaansche maatschappij in haar geheel, zal er beter bij varen.

De heer Slamet sprak in den Gemeenteraad te Semarang een warm en welgemeend woord over *Volksonderwijs* (De Loc. 25 Febr. blz. 19). Hij zou een goed resultaat bereikt hebben, indien hij maar een geformuleerd voorstel aan den Gemeenteraad zou hebben aangeboden. Daarom was het goed, dat de burgemeester hem er toe uitnodigde dit bij een volgende gelegenheid te doen.

De heer Wongsohardjo bespreekt in De Loc. (blz. 20) het bezoek van een aantal ambtenaren en leden van den gemeenteraad in de kampongs. De toestand blijft in vele kampongs zeer slecht, vooral als er weer regens komen. Hij vernam dat dit jaar nog niets veranderd zal worden. De Locomotief noemt de houding van de gemeente toelaatbaar en formeel juist eveneens. De gemeente Semarang heeft tegenover het kampong-vraagstuk van stonde af aan de houding aangewonnen, principieel volkomen verdedigbaar, welke de volle verantwoordelijkheid legt waar zij behoort, namelijk bij de Regeering, die geen behoorlijke regeling treft. Het gevolg was, dat de kampongs der gemeenten in slechten staat raakten. De wet moet aangepast worden aan den werkelijken toestand. De overweging enerzijds, dat een behoorlijke regeling en overdracht van bevoegdheden nu wel aanstaande zal zijn en anderzijds, dat toch de kampongbevolking onder deze dingen niet langer mag blijven lijden, leidt er toe toch de gemeentezorg voor de kampongs uit te breiden. Voorts ligt het in de bedoeling van den heer Slamet en de Boedi Oetomo-fractie in den gemeenteraad, om eerlang met een uitgewerkt en welomschreven voorstel bij den gemeenteraad te komen om bepaalde werken in de kampongs uit te voeren. Indien dit voorstel inderdaad aan deze eischen voldoet: dat het precies aangeeft wat men wil, nauwkeurig de werken omschrijft en de kosten berekent, nauwgezet de noodzakelijkste werken vooropstelt, dan meent De Loc. zulk een voorstel, mits ook de financiële consequenties behoorlijk onder de oogen worden gezien, een goede kans te kunnen voorspellen.

De heer Oetoyo schrijft over „Boedi Oetomo en Economische actie” in De Loc. van 24 Febr. (blz. 1). Het „Mohammaddyah-congres” te Semarang en te Pekalongan wordt in De Loc. van 24 en 26 Febr. (blz. 12 en 38) besproken.

en winstverdelingformules, die in de praktijk maar eenigszins bevredigend voor beide partijen zullen werken. Spr. eindigt met het voorstel een dronk te wijden aan den voorspoed van het Nederland in het algemeen en Sumatra in het bijzonder.

De Deli Crt (2 Maart) constateert, dat de heer Bargaard voor staatsexploitatie is, doch het blad verwacht veel meer van een gemengd bedrijf, waar de voordeelen van particuliere en overheidsexploitatie kunnen samengaan.

Oost en West.

De heer Tideman, resident van Palembang, heeft het woord bij de opening van den Zuid-Sumatra Spoorweg. De spoorweg, die landen en velen verbindt en dichtert tot elkaar brengt, wordt hij als een symbool voor hoogere eenheid. De lijn is als een monument van opbouw, dat een ernstige waarschuwing oprijst tegenover de waasde politiek van afbreking en vernietiging van het bestaande, zooals die in de laatste maanden uiting kwam en die door onbevoegde volkslieden in misdadige actie wordt omgezet. Dit monument werd opgericht door samenwerking van Oostersche werkkraft, een samenwerking, die in Indië al zooveel heeft tot stand gebracht. En vervolgt de heer T. — dat daarbij de wijze van samenwerking plaats heeft, van groote betekenis is voor de verhouding van Oost en West landen, moge ik nader aantonen door voor te stellen, wat een „stem uit het volk” wenschte te zijn na het overlijden van den zoo sympathieken van Sandick, die zulk een groot aandeel in het stand brengen van het werk had. Die woorden zijn: „Nagenoeg 10 jaren heb ik behoord tot de eerste revolutionairen, die positief aanstuurden de losseheuring van Indië en Nederland, om te doen, dat te goeder trouw vermeend werd, dat dit het belang zou zijn van dit aan mij en mijn partij liebare land en volk, dat wij wilden maken een vrij en fier volk. Hooggeëerde heer van Sandick, gij hebt mij onwillens doen inzien, dat Nederland in weerwil der uitwassen, zijn edelste en toch in staat heeft gesteld, zeer veel voor te doen. Gij hebt mij onwillens tot de overgave gebracht dat Indië Nederland nog niet misken, dat het derhalve zaak zou wezen voor de landen om, in plaats van zich gewelddadig van elkaar te rukken, zich nauwer aaneen te klemmen. Wanneer ik dit alles in zijn verder strekking beteekenis overdenk, dan wordt mij klaar en duidelijk het grootsche voorbeeld, dat van Sandick allen gegeven heeft. Dan komt bij mij de wensch dat ikzelf en allen, die begrijpen, wat de taak van Nederland in deze gewesten is, dat voorbeeld volgen. Dan zullen ook wij onbewust medewerken tot de doelmatige bestrijding van anti-Nederlandsche tendenzen, welke in de bevolking tot vernietiging worden gebracht, wanneer zij het oor aan de inblazingen van rasgenooten, die niet weten wat zij doen”.

Wij vestigen de aandacht op het Bat. Nwsbl. 26 Febr. 2de bl. „Azië”; 25 Febr. „Brieven over Australië”; 1 Mrt. „Tusschen Moskou en Japan”; 26 Febr. „Java-Bode (25 Febr. „Indië in de Duitseche Revue”); het Soer. Hbl. (19 Febr. „De Week. De toelichting in China”; 21, 22 en 23 Febr. 4de bl. „Het Nieuws van de Duitseche vraagstuk”; 23 Febr. „Britten en Chinesen”; 25 Febr. 2e bl. „Wat te doen in de kampongs van Villanus; 25 Febr. 3de bl. „Een onder- houd met minister Koningsberger” en „De wil van de kampongs” en De Sum. Post. (4 Mrt. 3de bl. „De kampongs als afzetgebied”).

Kampongzorg.

De heer R. M. Md. Soenario wijt de economische verslappung van den Javanen in algemeene zin aan den communalen vorm van grondbezit (De Loc. 25 Febr. blz. 20). Bijna elke tani heeft een stukje woonerf, waarop zijn hut staat. Deze dit grondbezit wordt hij in het hoofd aangeslagen en moet hij desdiensten pres-teren; of hem daarbij een communaal aandeel wordt toegekend, doet niets ter zake, hoofdgeld moet hij toch betalen, en desdiensten moet hij verrichten. Heeft hij wel een aandeel, dan kan hij dit of zelf bebouwen, of aan een ander, aan een suikerfabriek verhuren. Laat ons, de rekening niet al te ingewikkeld te maken, aannemen, dat hij zijn sawah-aandeel, stel $\frac{1}{2}$ bouw, aan een onderneming verhuurt voor f 60 per 1 $\frac{1}{2}$

PORSELEIN, KRISTAL,
AARDEWERK, HUISHOUD
EN KUNST

Verzending naar Indië, onder garantie van
gave overkomst - Verpakking gratis

MEUBELLEN

KOOPT U HET VOORDEELIGST BIJ

J. & A. JUNGESCHLÄGER

19 JAN HENDRIKSTRAAT 19
DEN HAAG — TELEFOON 30009
Fabriek: CILLIERSSTRAAT 19-21

WAAROM?

Omdat wij rechtstreeks van uit de fabriek aan publiek leveren. De voorraad is te zien en te koop:

MEUBELMAGAZIJN „DE EIKEL”

19 JAN HENDRIKSTRAAT 19

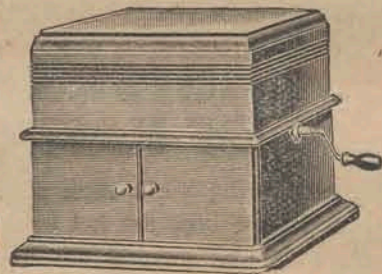
SPECIAL INGERICHT VOOR REPATRIERENDEN

Muziekhandel DAJOS BELA

Badhuisstraat 61g - Tel. 54754 - Fred. Hendriklaan 190
SCHEVENINGEN, — 's GRAVENHAGE.

GROOTE VOORRAAD RUIME KEUZE

Columbia-,
Odeon,
Musica-,
Linström-,
Beka-
PLATEN en
MACHINES

Violen
Mandolin,
Banjo's,
Guitaars,
Snaren,
Onderdeel.
Piano Muz.

HUURKOOP SYSTEEM

Speciale machines en verzending voor INDIË.
EIGEN REPARATIE-INRICHTING. ZIET ÉTALAGE.

Rijwielhandel P. J. NASSENSTEIN

BACHMANSTRAAT 42 TEL. 17033 DEN HAAG

Verkoop van ALLE merken rijwielen
en banden. Moffelen, nikkelen en repa-
reeren van rijwielen en motorrijwielen.
Reparatiën onder GARANTIE. Stallen
en onderhoud van rijwielen.

DENKT

U wel aan ons blad voor
Uw reclame?

**N.V. J. v. VUUREN'S HANDEL-Mij.
BRANDSTOFFENHANDEL**

DENNEWEG 67a
DEN HAAG

TELEFOON
14427

Wenscht ge te ontvangen 1e KWALITEIT
Brandstoffen, tegen BILLIJKEN prijs en
GEGARANDEERDE maat? Bel dan op 14427

**BRIEVENBUS -
PRULLEMAND**

Dit is vaak de weg, die uw reclame-
drukwerk aflegt, terwijl het moet zijn:

**BRIEVENBUS-
HUISKAMER
OF KANTOOR**

Tegenwoordig vindt men zoóveel druk-
werk in de bus, dat het aankijken niet
waard is, dat telkens het heele zaakje
dadelijk weggegooid wordt. Uw druk-
kosten, bezorgloon of porto, alles is dan
óók weggegooid!

Waarom dan geen reclamedrukwerk rond-
gezonden, dat door zijn aantrekkelijkheid
opvalt, gelezen en vooral: bewaard wordt?
Zulk drukwerk krijgt U niet van knoei-
drukkerijtjes en evenmin van Multiplica-
tors, doch wel van de

N.V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
NOBELSTRAAT 20 * DEN HAAG

KONINKLIJK ZOÖLOGISCH
BOTANISCH GENOOTSCHAP

WORDT LID

VRAAGT PROSPECTUS TEN KANTORE
BENOORDENHOUTSCHEWEG 2
TELEFOON 11292 5041 DEN HAAG

C. HOOGENDOORN BOUWT HEERENHUIZEN

op Duinzicht, vrije grond, in prijzen van f 11.500 tot f 25.000
volgens ontwerp van de Architecten VERSCHOOR en VAN DER WEELE

Inlicht.: Directieket einde Oostduinlaan en Ieplan 201, Den Haag: Tel. 15167 en 33227

Het benoemingsrecht van den Landvoogd.

Dit recht werkt min of meer als aanvulling op het kiesstelsel; het verzekert publieke representatie in den Volksraad aan politieke minderheden en aan bepaalde belangen. Zoo zullen een of meer C.E.P.-ers worden benoemd, omdat de Christelijken een belangrijke groep vormen, die als politieke minderheid in den Volksraad vertegenwoordigd behoort te zijn. Zoo worden vertegenwoordigers benoemd van de suikerindustrie, de scheepvaart, de bergcultures, de vakbeweging, — omdat deze belangrijke maatschappelijke groepen niet over het apparaat beschikken, welke de verkiezing van vertegenwoordigers verzekert, en de Volksraad, die toch niet zonder schade zou ontberen. (De Loc. 24 Febr. blz. 3)

Onder het opschrift „De Volksraad en de werkelijke vertegenwoordiging” ontleent De Loc, van 24 Febr. (blz. 16) een artikel over „Timboel”, het nieuwe orgaan onder redactie van mr. Singgih en dr. Radjiman.

Sumatra.

Civis vervolgt zijne brieven over „s Landvoogds reis” (X t/m. XIV) in het Bat. Nwsbl. van 23 t/m. 26 Febr., de heer Zentgraaff publiceert zijne „Sumatraansche indrukken” (XII t/m. XVII) in het Soer. Hbl. van 19 t/m. 25 Febr. 3de bl.

Te Taroetoeng — aldus de heer Zentgraaff — ligt van oudsher een klein garnizoen, eene herinnering aan den krijg van weleer, waarin tenslotte de vermaarde priesterporst Si Singamaharadja, na een zeer lange vervolging, welke herinnert aan de romantische verhalen over het werk van spoorzoekers, door de marechaussees onder kapitein Christoffel werd overvallen en neergeschoten. Men heeft zijn lijk naar Taroetoeng getransporteerd en het reeds onderweg in alle kampongs laten zien, opdat ieder zou weten dat inderdaad de „leuwnenvorst” dood was. En het volk heeft er zich van kunnen overtuigen; men heeft hem herkend, zooals men hem altijd had gezien: één der vingers geschonden. En als ge te Taroetoeng achter het kampement opklimt, kunt ge zijn graf zien. Maar ondanks dit alles heerscht nog in breeden kring het geloof dat Si Singamaharadja, de afstammeling van den god Moela djadi na Bolon, eens zal terugkeeren en de Bataks in den grooten strijd tegen „si bontar mata” den witoog, zegevierend zal leiden. Dit is de echt Oostersche opvatting, de negeering van feiten en daadzaken, van de vormen, met toegewijd geloof aan de ziel der dingen, en geen tien graven kunnen die loochenen. De hoofdvrouw van wijlen Si Singamaharadja leeft nog en trekt steeds haar onderstand van het Gouvernement. De oudste zoon, Radja Bontol geheeten, wordt te Batavia opgevoed en krijgt een enkele maal met zijn broers vergunning tot vakantiebezoek aan zijn land. De Regeering stelt zich op het standpunt dat hij loyaal is en vertrouwen verdient. De invloed van Si Singamaharadja is nog zeer groot. Dit is een der sluimerende elementen waaruit, als de omstandigheden daartoe gunstig zijn, ieder moment een nieuwe leer kan worden geconstrueerd, welke den Batak in vervoering kan brengen. Men kan haar noemen de parhoedamdambeweging, of haar aanduiden met de bekende letters van iedere willekeurige vereeniging. Het is alles van ondergeschikt belang, als de vaststelling van Singamaharadja's dood door de vertooning met het lijk. Dit is goed voor Westerlingen, die naar vormen en feiten vragen en niet vermogen naar Oostersche wijze ziel en wezen der dingen te zien. Maar de verstandige Westering tracht zich bij de peiling der gevoelens van het volk te stellen op Oostersch standpunt, en meet dan de sluimerende krachten met goede maat.

II. UIT DE INLANDSCHE PERS.

Een en ander over de slavernij.

I.

In de „Perniagaan” van 12 Juli 1926 dit onderwerp behandelende, wordt er op gewezen, dat in overoude tijden de in den oorlog gemaakte krijgsgevangenen tot slaven werden gemaakt.

Dit had niet alleen plaats bij de Aziatische volksstammen, doch ook bij de Grieken en Romeinen.

Het grootste aantal slaven werd echter verkregen in vreedstijd en had plaats in den vorm van roof, hoofdzakelijk van Afrikaansche mannen en vrouwen.

De Mohamedanen van Egypte, Arabië, Marokko, Perzië en Turkije en ook van elders hadden neger-slaven en -slavinnen voor hunne harems, mannen meer in het bijzonder voor de bewaking daarvan, ten einde te waken tegen overspel van zijde der vrouwen, die als dienstboden arbeid presteerden.

Er waren ook wel vrije vrouwelijke dienstboden beschikbaar, doch, aangezien de vrije vrouw in vroegere Mohamedaansche wereld haar gelaat niet een sluier moest bedekken, was het voor de mannen eene moeilijkheid de waarde dier vrouw te beoordeelen.

Onder die omstandigheden was de negerin een noodzakelijkheid in de Mohamedaansche wereld, moest zij zich geheel en al aan den werkgever overgeven.

Het was gebruikelijk in den strijd tusschen de volksstammen dat de overwinnaar alles van de verliezende partij roofde, de mannen en vrouwen als krijgsgevangenen tot slaven en slavinnen maakte, en dat aan de schoonste vrouwen eene plaats in harems werd aangewezen.

De kinderen dier slavinnen bleven eveneens slaven.

Het spreekt van zelf, zegt de schrijver, dat men een die vroegere Oostersche gebruiken zal vergeten en ze als ongepast zal beschouwen, doch men vergeet bij zulk een oordeel niet het feit in aanmerking te nemen, dat de Grieken en Italianen niet veel willekeuriger optraden en de slaven als dien behandelden.

Opstandigheid van de zijde der slaven was daarvan menigmaal het gevolg.

Met betrekking tot de bejegening der slaven men zeggen dat het Oosten milder was dan het Westen.

De handel in slaven werd het eerst in Turkije verboden.

Dientengevolge ontstond een clandestiene menschenhandel, welke de Turksche Regeering niet tot succes kon bestrijden.

In de Islamsche landen als Algiers, Tunis, poli en Marokko werden ook wel blanke christen-slaven ter markt gebracht, doch die handel werd in het jaar 1842 verboden, terwijl de Bey van Tunis in het jaar 1846 de afschaffing van de slavernij lastte en de slaven vrij verklaarde.

Zij werden vrije personen, die met elkander het huwelijk konden treden.

Het is eene vergissing van onwetenden wanneer zij van meening zijn dat alleen de menschenhandel in de Aziatische streken bestond, want, al werd het midden der 19e eeuw, gesteund door eene kortstijgende Engelsche Regeering, de slavernij als afgeschaft verklaard, toch bleven de Christenen uit winstbelofte volhardten in dien handel in de binnenlanden van Afrika, alwaar de aldaar verblijfhoudende Europeanen en de inheemsche Christenen zich niet minst bezwaard gevoelden over het voortzetten dat bedrijf.

In karavaan trokken zij langs het strand van de Sahara met het doel menschen te rooven en te koop, terwijl de inheemsche hoofden die handelen trachtten te verruilen tegen goederen.

Het is een niet meer te ontkennen feit dat de menschenhandel begon, weldra gevolgd door de slavenmarkt in Spanje.

In Amerika bestonden vele slavenmarkten, men de slaven noodig had voor het werken in de tuinen, aangezien de Indianen, zooals het heet, fysiel niet krachtig genoeg waren voor zwaar arbeid.

De waarheid was evenwel dat de Westersche groote moeite had om zijn gezag over den Indischen eerbiedigen.

De priester Las Casas was de persoon die de slavenarbeid in Amerika aanbeval.

(Wordt vervolgd)

III. UIT DE CHINEESCHE PERS.

De vischverkoop in eigen beheer van de Gemeente Batavia.

In de „Perniagaan” van 12 Juli 1926 kan men de mededeeling vinden, dat in het Gemeentebestuur no. 163 de burgemeester van Batavia het voorstel heeft voorgebracht om den vischverkoop op de Ikan, die tot op heden in handen was van Chinese kongsies, in eigen beheer te nemen.

VERKOOPHUIS
Groot Hertoginnelaan 101
 SPECIAAL VOOR INDISCHE FAMILIES
 INGERICHT
 Bestaat ruim 25 jaar 5047
 DAGELIJKS GEOPEND VAN 10 TOT 4 UUR

BIJ MISTIG WEER

IS HET AUTORIJDEN
 vooral 's avonds, zeer gevaarlijk, zoowel voor
 Uzelf, als voor andere weggebruikers. 5008
VOORZIET Uw lampen daarom van anti-mist-
 schijven, welke in de praktijk goed bleken te voldoen
GARAGE JANSEN - WASSENAAR
 RIJKSSTRAATWEG 773 TELEF. KIEVIT 562

Oost- en West-Ind. Literatuur-Overzicht.

De Indische Post.

De rubriek „Onze Meening” in het Nr. van 19 Febr. wijdt eene beschouwing aan het den Gouverneur-Generaal toegekend recht van gratie, naar aanleiding van verschillende verzoeken om uitgesproken vonnissen niet te voltrekken. Schr. merkt o.a. op: Ver boven de autoriteit van een rechtsprekend college staat de autoriteit van dengene, wien het recht van gratie is verleend als een attribuut van de hoogste macht in den Staat. Om daartegenover met verzoeken te komen aandragen, voor of tegen de voltrekking van de opgelegde straf, het toont zoo weinig begrip van wat het recht van gratie in zijn hoogste beteekenis wil zijn, dat de gelegenheid daartoe hoe beter ware te ontnemen.

De hr. J. Veersema levert een bijdrage „Blijf in Indië” waarin hij aan Indische gepensioneerden en hun die in Indië een kapitaal vergaarden den raad geeft om niet naar Nederland terug te keeren, althans niet voor goed. Zij zijn gewend aan het klimaat en de gezondheidstoestand is er beter dan in Holland; het is ook niet meer noodig in het belang van de opvoeding der kinderen te repatriëren, want Indië heeft nu alle soorten scholen, zelfs hoogeschole. En ook: Nederland is duur, en heeft zeer hoge belastingen. Schr. besluit: Heusch, Indië is beter. Blijf er, ook als uw werk is afgelopen. Zoek er dan ander werk of rust er uit in Lawang, Salatiga, Garoet, enz. Gij zult een wijs besluit genomen hebben in uw eigen belang. En gij dient er ook het belang van Indië mede.

Verder bevat genoemd Nr. o.m. De 2 miljoen-leening voor Batavia en het wegvraagstuk, door Van Citters. 1) — De verbinding tusschen Palembang en de Lampongsche districten. — Avondlijke tocht. I. Van Tosari naar den Penandjaan. — Schetsen uit den Landraad. — Een interessante vergelijking tusschen Indische, Nederlandsche en wereldrecords op sportgebied.

Bevolkings-enquête.

Bij de bespreking van het mooie boek van den heer H. F. Tillema: Zonder tropen geen Europa! vroeg het christelijke weekblad De Banier bijzondere aandacht voor het eerste Hoofdstuk: Het bevolkingsvraagstuk in Indonesië. Het blad wees er verder op hoe met onverwoestbaren ijver de hr. T. ook gedurende zijn reis getracht heeft statistische gegevens te verzamelen over de oorzaken van het lage geboortecijfer, over die der kindersterfte enz. Om die gegevens te verzamelen reikte hij overal waar hij kwam, circulaires uit, waarin hij verzocht hem zooveel mogelijk inlichtingen te verstrekken. Aan dit verzoek hebben betrekkelijk weinigen voldaan, zoodat slechts van een zeer klein deel van den Archipel die gegevens bij den hr. T. zijn binnengekomen.

Genoemd weekblad wil nu den hr. T. behulpzaam zijn bij diens pogingen om het verlangde materiaal alsnog te bekomen; in het Nr. van 24 Febr. doet het daartoe een beroep op zijne lezers (in de eerste plaats de zendingen) en drukt bedoelde circulaire in haar geheel af onder het opschrift: Een en ander over het bevolkingsvraagstuk in Indonesië.

Zendingsperiodieken.

De Banier. 17 en 24 Febr. 1927. Schetsen uit het leven van Ludwig Ingwer Nommensen, den Apostel der Batakkers (vervolg), door J. H. Hemmers.

De Zendingsbode. Maart '27. Hulp aan weduwen en weezen van in dienst der Ind. Kerk op de Ambonsche eilanden overleden Goeroe's, door J. Helsing. — Op reis door Amanatoen en Anas (Timor), door P. Middelkoop.

Berichten uit de Heidenwereld. Maart-April '27. Reisindruckken (uit Suriname), door H. Steinberg (vervolg). — Lepra-verspreiding te Paramaribo (omgewerkt uit „De West”).

Annalen van het Missiehuis te Tilburg. April '27. Belasting en Kaja-Kaja's. Schets van Pr. N. Verhoeven.

De Indische Verlofganger.

In het Nr. van 1 April schrijft S. Kalff over „Een Bataviaasch bloemenheuvel”, t.w. Goenoengsari te Weltevreden. — P. B. wijdt eene korte bespreking

1) Zie ook het artikel in „Locale Belangen” van 16 Febr.: De niet goedgekeurde Bataviaasche twee miljoens-leening.

**Aan de Leden
 van „Oost en West”**

Het bestaan van het „Koloniaal Weekblad” is, dit behoeft geen betoog, een levensbehoefte voor Uw vereeniging.

Op twee manieren kunt U het orgaan steunen:

- 1°. door de adverteerders, die Uw weekblad helpen financieren, met Uw inkoop te bevoordeelen en daarbij den naam van het blad te vermelden,
- 2°. door Uw leveranciers aan te sporen in Uw orgaan te adverteeren, of door onzen reiziger bij Uw leveranciers een introductie te verschaffen.

Mogen wij op Uw medewerking in deze rekenen?

DE UITGEEFSTER.

**SCHOENMAKER
 BLIJF BIJ JE LEEST!**

Een oud spreekwoord en een wijs spreekwoord. Alleen in zijn eigen vak kan iemand iets goeds praesteeren. Een bankier heeft geen verstand van den kaashandel, evenmin als een electricien van hondenscheren. Maar allemaal kunnen zij in enkele uren leeren drukken, teminste als men de verzekeringen gelooft der handelaars in

**KANTOOR-
 DRUKMACHINES.**

Als men dan zoo'n machine aangeschaft heeft, valt het aanleeren van het drukkersvak lang niet mee, het werk kan niet halen bij dat van een goed geoutileerde drukkerij en slecht reclamedrukwerk is het tegendeel van een reclame. Indien gij echter met uw drukwerk eer wilt inleggen en er de aandacht op wilt zien gevestigd, bestelt het dan bij de

N.V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
 NOBELSTRAAT 20 * TELEF. 11987

Dat voorstel is gegrond op de meening dat de Chinese kongsies te groot voordeel trokken van den arbeid der visschers, die, tengevolge van de verhoogde renten wegens opgenomen geldelijke voorschotten, aan handen en voeten zijn gebonden. Het is natuurlijk thans nog niet mogelijk om met enige juistheid op te geven hoe groot het personeel zal zijn dat de Gemeente voor dien vischverkoop noodig zal hebben, doch de Burgemeester van Batavia is vast overtuigd van het feit dat de Gemeente met den verkoop en het beheer daarover een geldelijke schade zal lijden, omdat de afdeeling bank ter plaatse bereid is geldelijke voorschotten aan de visschers en verkoopers te verstrekken, onder de voorwaarde dat de Gemeente ten deze hare toestemming verleent.

Wanneer men dezen nieuwen dienst spoedig aan den arbeid wil zetten, zullen de uitgaven ten behoeve van het personeel wel niet gering zijn. Volgens taxatie zouden die uitgaven jaarlijks f 231.— bedragen.

De hoofdvraag in deze aangelegenheid blijft echter of de Gemeente bij hooge bezoldiging van het personeel geen geldelijke schade zal lijden met het nieuwe bedrijf.

De bewering van den Burgemeester, dat de Chinese Kongsies te groote winsten maken, berust volgens de meening van den schrijver op eene vergissing.

Het accountant-onderzoek van de handelsboeken der Kongsies kan aantoonen dat die winsten jaarlijks eenige duizenden guldens bedragen, welke geschat worden omdat de exploitatiekosten van het vischverkoopbedrijf gering zijn, terwijl de risico vrij moet worden geacht.

Doch met de geraamde onkosten van den Burgemeester, ten bedrage van bijna f 60.000, komt men er toch niet.

Het onderzoek dat de schrijver heeft ingesteld, heeft hem aangewezen dat de Chinese Kongsies gewoon zijn gelden aan de visschers te verstrekken zonder borgstelling en zonder berekening van de risico's.

Wanneer de visch aangebracht wordt, berekent de Kongsie daarna aan den persoon die de visch heeft gekocht 9 pCt. als loon voor het geval er geen vischschuld bestaat en 3 tot 5 pCt. wanneer geen vischschuld aanwezig is.

Deze berekening is algemeen en bestaat zoowel te Batavia, Tagal, als elders.

De risico bestaat hierbij, dat de geldschietter zijn schuld niet kan betalen, dan wel dat hij zich uit de voeten wil maken.

Wanneer de Afdeeling bank te Batavia den durf verleent gelden ter leen te verstrekken zonder deugdelijke waarborgen, zooals de Chinese Kongsies dat doen, dan is dit wellicht een onderwerp, waaraan de Burgemeester niet heeft gedacht.

De afdeeling bank kan natuurlijk wel waarborgen vragen van de visschers, doch vele hunner bezitten geen eigendommen, die voor eene borgstelling in aanmerking kunnen komen.

Omst ten deze van de zijde der Gemeente, zal men het vischverkoopbedrijf stopzetten dan het ruime bedrag te geven.

Stelt het bovenstaande in het licht dat het vischverkoopbedrijf en de vischverloop er niet zoo mooi uitziet, als de Burgemeester van Batavia zich voorstelt, zij zullen er zeker niet op vooruitgaan wanneer de Gemeente Batavia gaat werken met eene afdeeling bank van slechts bijna f 60.000.

De schrijver gaat liever meer in de richting van verbetering der vischpasars, welke marktplaat-ten thans malaria-haarden zijn, terwijl zijn inziens, dat dien behoefte aan geld bestaat, de pasarhuur worden verhoogd.

De Gemeente-innemering in bedrijven heeft grenzen. Voor de vischpasars is hij evenmin noodig als voor andere bedrijven op andere markten, waar de Gemeente alleen bepaalt tot heffing van huurgelden.

De weg door den Burgemeester aangegeven, zal leiden tot eene uitbreiding van de bestuurstaak met groot personeel en misschien blijken een avondwerk te zijn, dat veel geld aan de gemeentewaren kost.

In de hoop dat de Gemeenteraad van Batavia en ander zal willen overwegen, eindigt de schr. artikel.

Fa. H. M. J. VAN DUIJNE

HOFLEVERANCIER OPGERICHT No. 1875
 KEIZERSTR. 165, SCHEVENINGEN
 TEL. 50215 POSTCHEQUE EN GIROD. No. 52106

VLEESCHHOUWERIJ

SPECIALITEIT IN
 RUND-, KALFS-, LAMS-, VARKENS-
 VLEESCH EN FIJNE VLEESCHWAREN

Les extrêmes se touchent

Een courantendrukkerij is een inrichting waar in den kortst mogelijken tijd het grootst mogelijk kwantum werk moet worden gemaakt. Personeel en machines zijn daarop speciaal ingesteld. Snelheid is hoofdzaak; kwaliteit een, zij het dan voorname, bijzaak.

Een kunstdrukkerij is juist het omgekeerde. Daar is de atwerking hoofdzaak en teveel haast zou ten nadeele van het werk komen. Ook daar zijn personeel en machines speciaal op zulk werk berekend.

De meeste drukkerijen leggen zich óf op het een, óf op het ander toe, omdat het lastig is, zich op twee zoo uiteenlopende soorten van werk te specialiseeren.

L'exception confirme la loi

Dat ziet men aan onze Drukkerij, die op haar rotatiepersen couranten en tijdschriften snel en in groote oplagen vervaardigt, doch wier snelpersen kunstproducten leveren als „Ned. Indië Oud en Nieuw”, „Het Huis Oud en Nieuw”, Oedaya (Opgang) enz. Natuurlijk vervaardigen wij ook het midden klasse-werk, hetz.g. Handelsdrukwerk en wij beroemen er ons op, dat ons werk door geen onzer collega's kan worden overtroffen.

N. V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
 DEN HAAG - NOBELSTRAAT 20 - TEL. 11987

TE KOOP

VILLA'S GEBOUWD

aan den Nieboerweg, Laan van Poot, Dr. v. Welylaan.

VILLA'S IN AANBOUW

aan den Waalsdorperweg, van Voorschotenlaan

VILLA'S NOG TE BOUWEN

v. Bepwaerderweg, v. Maudricstraat, v. Ammerslaan

Prijzen vanaf f 10.000 tot f 50.000. Bouw 1e klas

Alle inlichtingen te bekomen:

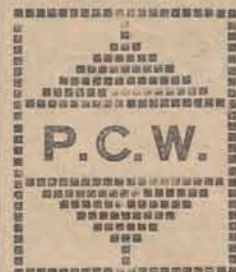
J. v. GEMERT & Zn. { Tel. 35350, Valkenboschk. 277
 { Tel. 35437, Herschelstraat 19

Dr. RABINDRANATH TAGORE

Het Centrum der Indische Cultuur

PRIJS f 0,60

N.V. „ADI-POESTAKA” - 'S-GRAVENHAGE

Alleen op breede wegen kan het verkeer voldoende veilig zijn.

„P.C.W.” PROPAGANDA-COMITE VOOR WEGENVERBETERING

aan het onlangs verschenen IVe deel van „De Inlandsche kunstnijverheid in Ned.-Indië”, welk deel handelt over de goud- en zilversmeedkunst en evenals de vorige is geschreven door J. E. Jasper en Mas Pirngadie. — Onder het opschrift „Damesbediening” vertelt Mevr. C. Vis-Janssen van Raay een en ander van de taak der slavinnen in den goeden(?) ouden tijd.

Nederlandsch Indië Oud en Nieuw.

De April-afl. opent met het vervolg (tevens slot) van de verhandeling van Prof. Dr. J. P. Kleiweg de Zwaan over het eiland Nias en zijn bewoners, vergezeld van een reeks schitterende afbeeldingen. — Verder besluit de hr. F. Esser zijn artikelenreeks over de feestelijkheden van den Oost-Javaan.

De West-Indische Gids.

Inhoud van het April-Nr. De waardeering van Voltz als pionier voor Suriname, door Prof. Dr. K. Martin. — Aruba's verlaten goudvelden, door P. Reginaldus Dellaert O.P. — De lepra, haar voorkomen en verspreiding, in 't bijzonder in Suriname, door T. May. — Keuze en opleiding van naar West-Indië uit te zenden rechterlijke en bestuursambtenaren, door Mr. F. G. Schalkwijk. (Een pleidooi voor het systematisch dienstbaar maken van het geheele Oost-Indische bestuurscorps en zijn actief dienende leden aan West-Indië). — De naam Antillen, door C. K. Kesler. — Geesten in Suriname (ontleend aan De West). — Bibliographie.

Katholiek Indisch Weekblad.

Den 18en Maart is verschenen het eerste Nr. van het Katholiek Indisch Weekblad (administratie en redactie Prins Hendrikstr. 30, 's-Gravenhage). Blijkens de redactionele inleiding wordt met die uitgave in een leemte voorzien; woorden van aanbeveling schrijven Kardinaal van Rossum en het lid van de Tweede Kamer de hr. A. C. A. van Vuuren. Generaal H. N. A. Swart opent den tekst met een artikel over de openlegging van Atjeh en Onderhoorigheden, waarop een opstel volgt „Tropisch Nederland”. Verder is o.m. afgedrukt een Rede, gehouden door de Redactie op 1 Febr. j.l. voor den Kath. Radio-Omroep. — Het Nr. is geïllustreerd o.a. met het portret van den Minister van Koloniën Dr. Koningsberger, die het orgaan met vreugde begroet en hoopt dat het in ruime mate moge ten goede komen aan versterking der banden, die tusschen Indië en het Moederland bestaan.

Chung Hwa Hui Tsa Chih

Het Dec.-Jan.-Nr. van het te Leiden verschijnend orgaan der Chinezen-Vereeniging Chung Hwa Hui bevat een tweetal bijdragen welke in deze rubriek niet onvermeld mogen blijven, nl. 1°. den tekst eener voordracht van Ir. Thung Tjeng Hiang, getiteld: Cultureele vragen bij de Chinezen in Indonesië; en 2°. een artikel: Een nabetrachting (met als motto „J'accuse”), waarin de schrijver, de hr. Khouw Bian Tie, onomwonden zijn misnoegen te kennen geeft over de houding der Indo-Chinezen in Indië bij de jongste Volksraadverkiezingen. Even een citaat: „Onder de pretentie van het algemeen belang te dienen hebben zij, gedreven door onderlingen persoonlijk haat en naijver elkaar de loef trachten af te steken, ten koste van diezelfde maatschappij, welker dienaren zij heeten te zijn. De jongste verkiezingsstrijd voor den Volksraad is een afschuwelijk wangedrocht van egoïsme en hebzucht. De politieke atmosfeer der Indo-Chinezen is verpest door vuil-walgende win en haatzucht.”

igen Haard.

In het Nr. van 26 Maart schrijft G. M. Nieuwenhuis een geïllustreerd artikel „Om de haven van Sabang” met als uitgangspunt het onlangs verschenen werk van H. Moreau: Le port de Sabang. — Fakir vervolgt zijn artikelenreeks: Oude impressies uit Zuid-Celebes (Criminaliteit op Celebes, vierde gedeelte). — Het maandelijksch bijblad „De Aarde en haar Volken” brengt het vervolg van: Indrukken van een reis om de wereld; de indrukken betreffen thans „Java's mooie binnenland”.

Natuurkundig Tijdschrift voor Ned.-Indië.

Inhoud van deel 86, afl. 3. Beiträge zur Kenntnis der Pliozän-Fauna Java's von J. C. van der Meer Mohr. — Vulkanische verschijnselen en aardbevingen in den O.-I. Archipel, waargenomen gedurende het jaar 1925. — Halo's in 1925 in Ned.-Indië waargenomen, door Dr. S. W. Visser.

De Indische Cultures.

Uit den inhoud van No. 4 (15 Febr. '27). Plan-

ten-physiologie. — Een en ander over djeroc door H. J. Wigman (met ill.). — Uit de kinderyaren van de koffiecultuur, door S. Kalff. — Wa is te verwachten van de selectie van onze tropische overjarige cultuurgewassen? door Dr. C. J. J. van Hall. — Een korte analyse over de richting van de wereld-suiker-productie en consumptie, door L. G. Camp. — Loonen en prijzen, door Ir. B. Bølger. — Het Emka-procédé voor rubberbereiding. — rubbercultuur. De heer J. N. Burger over eenige belangrijke vraagstukken.

De Indische Mercur.

No. 13 (30 Maart '27). Berichten van de Afd. Handelsmuseum van het Kol. Instituut. No. 13. Eenige opmerkingen over exploitatie van Euphorbia's in Zuid-Afrika; winning van hars en caoutchouc, door Ir. W. Spoon (met ill.). — Overzichten van den Volksraad (Tweede gewone zitting 1926), door H. Ch. G. J. van der Mandere. — Indische geld- en bankwezen (overzicht voordracht Prof. Dr. C. M. Verrijn Stuart). — Statistiek van de intergewestelijke handelsbeweging der Buitengewesten over het eerste halfjaar 1926. — Kultuurberichten. — Kleine mededeelingen. — Financiële berichten en verslagen, zoomede de overige wettelijke rubrieken. — De afd. Handelsmuseum van het Kol. Inst. geeft een opgaaf van literatuur over oliën, vetten en wassen.

Boschbouwkundig Tijdschrift Tectona.

Het Jan.-Nr. bevat de volgende oorspronkelijke bijdragen. De ouderdom der djatibosschen in Noord-Oost Madioen, door T. Altona. — De analyse der bosschen van de eilanden Poeloe Laoet en Seboekoe der residentie Zuider- en Ooster-afdeling van Borneo, door E. van der Laan (met kaart). — De positie van Java-djati op de wereldmarkt, door A. J. Warta. — Over de strandhuyschen bij Koetoardjo, door W. Zwart. — Landhuishoudkundige bijdragen. Agrarische problemen op Java. (Ontleend aan de Locomotief).

Oedaya.

Inhoud der April-afl. Titelplaat: Een plechtigheid aan het Hof van Soerakarta. — Moreele wapening, door Noto Soeroto. — Prof. Dr. Snouck Hurgronje, door J. Kreemer. — De pacification pacifique in den Oost-Indischen Archipel door F. M. Gescher (vervolg). — De altijd „sloten” Inlander, door L. H. C. Horsting. — leisch gedeelte: Berljajar ada satoe kesenangan oleh Ch. Nootenboom. — Toewan Mohammed Talip, 35 tahoen bekerdja di „Deli-Maatschappij” oleh D. W. J. van Oosterzee.

De herziening der Indische invoerrechten (Meded. van de Handelsver. Medan. 28 Febr. 1927).

Notes on the Gogodara tribe of Western Papua (with ill.), by A. P. Lyons. (The Journal of the R. Anthr. Institute. July-Dec. '26).

Unter den Mohammedanern Sumatras (mit Ill.) von G. Simon. (Bethel bei Bielefeld, 1926).

Die javanische Frau. Aus dem indischen Frauenleben, von E. Krieg. (Neukirchen, 1926).

Ingewands-aandoeningen en drinkwatervoorziening op Curaçao, door Dr. B. H. van der Horst. (Ned. Tijdschr. voor Geneesk. 1926, II, No. 26).

Suriname.

„De West” van 22 Februari schrijft over het „Kinderhuis Alkmaar” aan de Commewijnrivier in Suriname:

„In het jongste jaarverslag van het Kinderhuis op Alkmaar (waar nu een 75 Britsch-Indische jongens en meisjes worden verzorgd) komen eenige interessante opmerkingen voor, die wij hieronder overnemen:

Toen wij de eerste meisjes namen, hadden wij heelemaal geen hoop, dat het ooit gelukken zou haar voor huishoudelijke bezigheden bekwaam te maken. Meestal waren ze suf, zonder belangstelling voor eenig ding. Niet eens voor spelen voelden zij iets. En daarbij waren ze haast zonder uitzondering vreeselijk slordig. Maar gelukkig, wij hebben daarin aangenaam vergist. We hebben nu een heel troep van flinke, vrolijke, geschikte meisjes, die in elke huishouding best te gebruiken zijn. Zij kneden, strijken, naaien, handwerken en doen al het andere, wat van zulke meisjes verwacht kan worden. Zij hebben meestal een zacht en toegeeflijk

Vraagt onze heerlijke Bessensap

eigen fabrikaat 5111

Bij levering buiten Den Haag, 24 flesschen franco huis

Drogisterij Firma DE BOER

G. KEHLENBRINK Gzn.

Paulus Buysstraat 9 Telef. 51893
SCHEVENINGEN

moed, waardoor ze gemakkelijk te leiden zijn. Welk een zegen zou het zijn voor het Br. Indische volk in Suriname, indien alle meisjes zulk een opvoeding mochten genieten en gespaard blijven van het zware kruis, dat de Br.-Indische vrouwen terneer drukt, het al te vroege trouwen.

Met de jongens is en blijft het een veel moeilijker vraagstuk, wat met hen te beginnen, als ze het gezicht moeten verlaten. Dwang uitoefenen, dat ze landbouwers zullen worden, heeft natuurlijk geen zin.

Want dit bedrijf betaalt toch zoo slecht, en zonder lust en liefde zou het heelemaal niet gaan. Met alle mogelijke middelen trachten wij liefde voor den landbouw bij hen te wekken. Het kinderhuis heeft een zeer groote vee-teelt, koeien, varkens, kip-kalkoenen etc. Een broedmachine wordt met succes door de groote jongens bediend en mooie kippen worden gekweekt.

In de namiddagen zijn ze bezig in den moestuin, waar ze de vruchten van het werk hunner handen zien in den vorm van allerlei lekkere groenten, die ze dan voor hun eigen tafel in de keuken brengen. Zoover ze tijd hebben helpen ze ook in den rijstgrond en in den cacao-grond, de ene week hier, de andere week daar. Zelfs de allerkleinsten krijgen een of andere taak opgelegd om hen van jongs af aan geregeld te leeren werken.

Behalve het Hollandsch onderwijs, dat ze op de school in Leliendaal genieten, en waar c.a. 50 kinderen van ons naar toe gaan, krijgen ze thuis Hindoosch onderwijs, de kleineren in den namiddag en de grooteren des avonds. Sommigen van hen zijn even knap in het Hollandsch als in het Hindi en Urdu. Ook kregen de grootere kinderen, die niet meer naar school gaan, twee keer in de week des avonds herhalingsonderwijs, waarvoor de beide onderwijzers van Leliendaal zich ter beschikking stelden. Ook de meisjes hebben naaien en handwerken thuis, en de geheele huishouding in het Kinderhuis wordt door hen verzorgd met een Hindoosche juffrouw aan het hoofd.

Tot zoover het verslag. In dit kinderhuis worden de jongens voor den landbouw opgeleid, kinderen van Britsch-Indiërs, die van huis uit landbouwers zijn. En toch vreest men dat de jongens na het verlaten van het gezicht den landbouw den rug zullen toekeren, omdat het bedrijf zoo slecht betaalt. Welke verwachting moet men dan koesteren van opleiding tot den landbouw op de gewone scholen, waar de kinderen niet in gestichten bijeen zijn?

Wij vragen dit naar aanleiding van de volgende opmerkingen van Prof. Treub in zijn artikel in het "Algemeen Handelsblad" van 16 Maart j.l. (4e Avondblad):

"Een betere, meer op de praktische behoeften van den aanstaanden landbouwer gerichte inrichting van het onderwijs in te voeren, is overheidstaak. Om niet misverstaan te worden, voeg ik hieraan toe, dat deze noodzakelijke herziening niet alleen en zelfs niet in de eerste plaats is een belang van den grooten landbouw. Voor en boven alles is het een levensbelang van de bevolking zelve. Naar het weinig gelukkige voorbeeld van het moederland is het onderwijs ook in Suriname gericht op het inprenten van wat (grootendeels onverteerbare en onverteersbare) pseudo-professorijes moeten niets hebben van het leven op het land en trekken naar de stad, waar zij het leger der nietsdoeners en paupers vergroeten. Men behoeft niet geïnspireerd te zijn door Rousseau om te beseffen, dat het onderwijs voortrokken moet worden van de gedachte: „terug naar de natuur."

Ons antwoord is: het wordt een groote mislukking. Die „pseudo-professorijes" — wier „boekenscheurigheid" zich bepaalt tot een weinig lezen, schrijven en rekenen — zullen zich van den landbouw afkeeren indien zij daarin geen behoorlijk levensonderhoud vinden, zelfs al hadden zij op de districtsscholen niet een beetje lezen, schrijven en rekenen geleerd.

In ons nummer van 12 Augustus 1926 schreven wij: „Dat wij van landbouwonderwijs op de districts- en districtsscholen niets verwachten, hebben wij in dit blad reeds meermalen uiteengezet. Op welke leest men het onderwijs ook schoeit, 't zal niet gelukken te voorkomen dat de kinderen den landbouw den rug toekeren, zoolang zij in dien landbouw geen behoorlijk bestaan vinden. Zijn de ouders op hun grond en in dien zij in eigendom moeten hebben — tot een-

VOOR TAXATIE

van Meubilair, bijvoeging van Goederen, of publieken verkoop van geheele Inboedels,

raadplege men den Auctionair:
W. DOP - Tel. 34957 - DEN HAAG

ge welvaart gekomen, dan zullen de kinderen er niet aan denken weg te trekken, waar het zoo moeilijk is elders een bestaan te vinden."

Wij herinneren ons dat de heer Kasteleyn zich in denzelfden zin heeft uitgesproken.

In een nota naar aanleiding van het verslag aangaande de ontwerpen tot wijziging der Surinaamsche en der Curaçaosche begroting 1925 zegt de minister van koloniën, dat de opvatting, dat ten aanzien van de totstandbrenging met geleende gelden van werken van duurzaam nut, niet als voorwaarde ware te stellen, dat de inkomsten ten volle de rente en aflossing van het daarin gestoken kapitaal zullen compenseeren en dat de duurzaamheid van zoodanige werken reeds voldoende is om de lasten over een aantal jaren te verdeelen, in 't algemeen reden van bestaan moge hebben, doch ten aanzien van Suriname niet onbedenklijk zou zijn. De schuldenlast van dat gewest is reeds zoo zwaar, dat verhooging daarvan ten behoeve van niet rechtstreeks productieve werken zooveel mogelijk dient te worden vermeden.

De New-Yorksche correspondent van „De Telegraaf" — zie het ochtendblad van 29 Maart — schrijft over de ontvangst van onzen nieuwen gezant, Mr. Dr. van Royen.

Wij knippen daaruit het volgende:
„De volgende spreker was mr. Willis Booth, de nieuwe, hartelijk en langdurig toegejuichte president van de Nederlandsche Kamer van Koophandel te New York. Mr. Booth was de vorige president van de U. S. Chamber of Commerce, een der machtigste lichamen van dit land. „Zoo dikwijls wordt de vraag gesteld, waarom Nederland hier een Kamer van Koophandel heeft en noodzakelijk acht. Zij die daar naar vragen, weten niet welk een rol de Nederlandsch-Amerikaansche handel speelt in de wereldmarkt. Zij weten niet, dat Nederland nummer vijf is van alle landen ter wereld, in zijn handel met de Ver. Staten. Bovendien kennen deze vragers het werk van zoo'n lichaam niet. Er moet een handelsinstituut zijn, waar iedereen informatie en hulp kan krijgen, noodzakelijk voor de ontwikkeling van den internationalen handel." Mr. Booth wees op de enorme belangen van Nederland in Oost- en West-Indië en stond een oogenblik stil bij het onbekende Suriname, het land met een toekomst."

Curaçao.

Politie.

II.

Wij beloofden nog iets te zullen zeggen van het eigen stelsel van den Kolonialen Raad. Het volge hier.

De afdelingen zouden dan gaarne zien, dat bij de politie een vakman, wiens werkzaamheden zich tot het eiland Curaçao beperken, als hoofdcommissaris werd aangesteld, een persoon met de opleiding, ontwikkeling en bevoegdheden, als hoofdambtenaren bij de politie in grootere Nederlandsche gemeenten.

Voor wat de straatpolitie betreft zou zijne verhouding tot den Procureur-generaal als hoofd van politie bij verordening moeten worden geregeld en in allen gevalle op (ongeveer) gelijke wijze als de verhouding van den hoofdcommissaris tot den Burgemeester, welke laatste alhoewel niet noodzakelijk een vakman en niet met politiewerkzaamheden belast, ook hoofd van de gemeentelijke politie is en deswege verantwoordelijkheid draagt.

De politiedienst in de buitendistricten zou desverkiezende van uit het stadsdistrict kunnen worden geregeld en wel zoodanig, dat bij onvoorziene omstandigheden de districtmeester de leiding neemt in afwachting van nadere instructiën uit de stad.

Voor wat het justitieele aangaat, zou de hoofdcommissaris tot hulp-officier moeten worden aangesteld, waardoor hij tot het Openbaar Ministerie en den Rechter-Commissaris komt te staan in de verhouding als in het Wetboek van Strafvordering bedoeld, op de wijze, zooals de betrokken artikelen thans worden opgevat.

Bevoegdheden en verplichtingen als in art. 4 van het onderhavige ontwerp bedoeld, welke op den hoofdcommissaris zouden moeten overgaan, moeten door wijziging van de betrokken bepalingen

M. A. J. LINNEWEEVER
WESTEINDE 32A - DEN HAAG
OPGERICHT 1827 TELEFOON 15551
LEVERANCIER VAN H.M. DE KONINGIN

Luxe en Orthopaedisch Schoeisel

Een zaak met een 100-jarige reputatie.
Een zaak, die met haar tijd meegaat.
Een zaak, die beschikt over een uitgebreide collectie ledersoorten.
Onze naam waarborgt U vakkundige en coulante bediening.

ONROESTBAAR STAAL

Tafel-, Dessert- en Fruitmessen worden niet meer aangetast door azijn, mosterd, fruit enz. Messenplank onnoodig. Alleen afwassen. Voordeelige prijzen.
Het Ideaal voor de Tropen 5043

FONDERIE'S STAALWARENHANDEL
Gevest. Ao. 1839 - Achterom 17, Den Haag - Tel. 13602
Alle Staalwaren in de grootste sorteering verkrijgbaar

ARBEIDSBEURS VOOR DEN OUD-IND. MILITAIR

Gevestigd te NIJMEGEN
Oude Varkensmarkt 41-53 Telefoon 1865

Geopend van 9-12 v.m. en van 2-4 uur n.m.
Zaterdags na 12 uur gesloten

Directeur A. VAN BOXTEL

Correspondentschappen in vele plaatsen.

Correspondentschap te
AMSTERDAM, J. van Loggem, Cilliersstraat 30h
DEN HAAG, G. J. L. Verhoeven, Valkenboschk. 34
ROTTERDAM, J. F. Ferwerda, Calandstraat 24b
Telefoon van 9-12 10733
ARNHEM, G. J. Hoetink, Ammastraat 58

H.H. Werkgevers!

Bovengenoemde Beurs stelt zich ten doel Oud-Indische Militairen aan den arbeid te helpen.

Zij is nagenoeg te allen tijde in staat om degelijke Oud-Indische Militairen beschikbaar te stellen voor verschillende betrekkingen, als bijvoorbeeld:

Boekhouder, Kantoorbediende, Concierge, Huisbewaarder, Portier, Fabrieksopzichter en -waker, Jachttopziener, Magazijnmeester, Magazijnknecht, Wissellooper, Ploegbaas, Depôthouder, Huisknecht, Hulpmonteur, Stoker centrale verwarming, Knecht van de apotheek en ander Personeel voor Zieken- en Weeshuizen, waaronder ook gediplomeerde Verplegers, Controleurs en Wakers voor den Nachtveiligheidsdienst, Telegrafisten en Telefonisten, Koks. enz., waaronder geschoold Personeel.

De personen zijn allen vrij van militaire plichten. Gaarne houdt zij zich aanbevolen voor Uwe aanvragen om personeel, zoowel hier te lande als in Ned. Oost- en West-Indië.

Volharding voert tot doel

Adverteer voordurend

ALG. HAAGSCHE EFFECTEN HANDEL
BEZUIDENHOUT 131A, DEN HAAG
 Hoek BEZUIDENHOUT, TELEFOON 72821

Gratis adviezen betreffende Speculatieve en Beleggingsfondsen. Toezending v. Brochure:

"SPECULEEREN MET BEPERKT RISICO"

op aanvraag.

Gedurende Beurstijd ontvangst der Koersen van de Amsterdamsche Beurs per RADIO.

5328

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ

AMSTERDAM

Gestort Kapitaal f 80,000,000.—
 Statutaire Reserve - 21,117,340.—
 Buitengewone Reserve - 22,660,000.—

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE.

Vestigingen in Nederlandsch-Indië, Straits-Settlements, Britsch-Indië, China en Japan.

In- en Verkoop van Wissels en Telegrafische Transferten. — Incasseeringen en Financieringen. — Schriftelijke en Telegrafische Credieten. — Reiscredietbrieven. — Deposito's. — Rekeningen-Courant. — Aan- en Verkoop van Effecten. — Administratie van Vermogens. — Open en Gesloten Bewaarneming.

SAFE-DEPOSIT — KOFFERKLUIS

Inrichting tot het plaatsen van brandkasten. Speciale gelegenheid tot het huren van afzonderlijke kluisen voor groote administraties.

TAAMS & KEYSER

BANKASTRAAT 10, Den Haag - Tel. 17164, 10387

KEYSER & Co.

P. C. HOOFSTRAAT 24
 Amsterdam - Tel. 21729

Behandelen alle Effectenzaken, geven inlichtingen over Courante en Incourante Fondsen

5322

REKENING-COURANT COUPONS

DE BAS & Co., Bankiers
 HEERENGRACHT 17 - 'S-GRAVENHAGE

Belasten zich met alle Bankzaken
Safe-Inrichting

5021

P. DE KAT ANGELINO

MOEDRA'S OP BALI

MET 60 TEEKENINGEN VAN TYRA DE KLEEN

PRIJS gecart. f 9.— geb. in geh. linnen f 11.50

„Hoe voortreffelijk zijn de priesters zelven geteekend. Met goed overleg is, zowel in de serie Boeddha-priesters als in die van de Sjiwa-priesters, iedere persoon tweemaal geteekend, van voren en van terzijde, daardoor wordt de houding van het lichaam en in 't bijzonder van de handen zeer duidelijk.“
 S (N. Rott. Crt.)

Uitgave v. d. N. V. „ADI-POESTAKA“, Den Haag

ONDERLINGE LEVENSVZERZEKERING VAN EIGEN HULP

Hoofdkantoor: 's-GRAVENHAGE, Kortenaerkade 3.

Bijkantoor: BATAVIA, Voorrij Zuid.

Gunstige tarieven en Verzekeringsvoorwaarden.

Vraagt deze tarieven en gij zult Uwe Levensverzekering sluiten bij de O. L. V. E. H.

worden aangegeven, zoodat die hoofdamtenaar niet door de uitdrukking: „Hoofd der (van) politie“ aangewezen wordt.

Onder den hoofdcommissaris zouden komen te staan een commissaris en een inspecteur, beiden eveneens met Europeesche opleiding en uitsluitend voor het eiland Curaçao aangesteld.

De afdelingen meenen, dat thans 69 ambtenaren en beambten van politie (de wnd. commissaris er onder begrepen) op het eiland Curaçao dienst doen. Het politiepersoneel op dit eiland zou na de hervorming bijv. als volgt kunnen uitzien: 6 hoofdagenten, met Europeesche opleiding of praktijk; ongeveer 20 agenten eerste klasse met Europeesche opleiding of praktijk, benevens ongeveer 60 agenten tweede klasse. Hieraan moet worden toegevoegd, dat, met uitzondering voor wat de drie hoogste rangen (hoofdcommissaris, commissaris en inspecteur) aangaat, ook niet-Nederlanders, die overigens in de termen zouden vallen, kunnen worden benoemd; voorts, dat voor de thans actief dienenden, die daarvoor in aanmerking komen, een overgangsmaatregel kan worden getroffen.

Scheepvaart.

In Januari 1927 kwamen binnen 140 zeilschepen, metende 27.600 M³. netto en 310 stoomschepen, metende 1.475.801 M³. netto.

Ambtenaren.

Het gaat maar door. Nu weer meldt *La Cruz*, dat het gerucht ging, dat de gouvernementsbureau-ambtenaren zich tot den Kolonialen Raad hadden gewend om diens hulp in te roepen ter verkrijging van de aan den gouverneur gevraagde traktementsverhooging.

Maduro's Bank.

Zeker ter aansporing staat vlak boven het zoeven vermelde bericht, dat de directie van de Maduro's bank het salaris van al hare ambtenaren heeft verhoogd, omdat het leven tegenwoordig zeer duur geworden is op Curaçao door de komst van vele vreemdelingen, die zich metterwoon op het eiland gevestigd hebben.

Ellis & Dania.

Een 60-jarig zakenjubileum viert de firma Ellis en Dania. 1 Maart 1867 werd de zaak opgericht door de heeren J. H. M. Ellis en G. Dania. Een eigenaardige bijzonderheid is, dat de zaak ook nog eenige jaren gedreven is door het tegenwoordige lid van het hof van justitie Mr. De la Try Ellis. De procuratiehouder J. P. Dania is thans 57 jaar in dienst der firma.

Begrotingen.

Op de begroting voor 1927 is het Voorloopig verslag van de Tweede Kamer verschenen, terwijl de laatste mail het ontwerp der begroting voor 1928 gebracht heeft.

Wat het eerste stuk betreft, de Minister zal goed doen alle leden van de Tweede Kamer, die het Koloniaal Weekblad niet lezen, een abonnement te bezorgen. Het zal het volgend jaar een aantal vragen uitsparen. Zoo worden thans bijv. vragen gesteld omtrent de reis van den oud-zeeofficier Kremer en omtrent de reorganisatie der politie, die voor lezers van het K. W. geen vragen meer kunnen zijn. Er worden ook rake vragen gesteld.

De gouverneur en diens beleid worden aan kritiek onderworpen.

Er blijken nog altijd een paar voorstanders van regelingen en voorzieningen van overheidswege ten behoeve van den kleinen landbouw.

Geklaagd wordt over de te lage ramingen en gewaarschuwd voor den toestand, dat dientengevolge begrotingen, die achteraf zullen blijken met een batig saldo te sluiten, aan de goedkeuring der Wetgevende macht worden onderworpen. Intusschen blijkt uit de stukken voor de begroting van 1928, dat na 1924 nu ook 1925 met een overschot sluit, en wel van niet minder dan f 87.242.—. Waarheen zou dat overschot gaan?

De Kamer betreurt helaas het op de begroting niet voorkomen van het „voorwaardelijk krediet“. De opbrengst der inkomstenbelasting achtte men nog steeds opvallend gering.

Ook de traktementen der ambtenaren zullen aan de orde komen, met name die van de leden der rechterlijke macht, waarvan gezegd wordt, dat de „betrokkenen“ niet in staat zijn de voor hen noodzakelijke uitgaven uit hun ambtelijk inkomen te bestrijden. Deze opmerkingen zijn volkomen juist. Slechts het groote overcompleet van juristen in

Nederland stelt de kolonie in staat voor zoo lage traktementen gegadigden te verkrijgen. En daarom begrijpen wij niet, dat voor ingenieurs en dokters, die uit Holland komen, en waarvan er toch ook alles behalve te weinig zijn, zoo veel betaald wordt. Nu weer wordt voor 1928 voorgesteld het traktement van den directeur van den gezondheidsdienst en dat van directeur van openbare werken, wettelijk ongeveer gelijk aan dat van een lid van het hof van justitie, met niet minder dan 5000 en 4000 gld. te verhoogen.

Met de benoeming van den tijdelijken directeur van Openbare Werken is de 2de Kamer niet zoo bijster ingenomen.

Wij merkten in ons blad van 24 Maart op, dat de Ir. Escher, die 8 dezer naar Curaçao vertrekt als havenspecialist, voor de betrekking van directeur van O. W. bestemd schijnt te zijn. Wij leidden dit uit deze woorden in de M. v. t. 1927, dat „verwacht mag worden, dat eerlang de leiding van het Departement van Openbare Werken... in handen van een op het gebied van havenwerken ervaren civiel ingenieur zal kunnen worden gelegd.“

Het onlangs bij den K. R. ingediende ontwerp om de kosten van een nieuw belastingkantoor te vinden door een tijdelijk buitengewoon recht op invoer wordt in het V. V. zonderling genoemd.

Ten slotte wordt gezegd, dat het bevreemding heeft gewekt, dat gelden zijn uitgetrokken voor een onderzoek van het particuliere electrisch bedrijf te Willemstad en de uitzending van dien deskundige. Op de begroting voor 1928 hopen wij nog eens terug te komen.

Uit den Verren Vreemde.

Immigratie—emigratie.

Terwijl er landen zijn die om immigratie vragen kan men toch maar niet op dreef komen met de overheveling daarheen van de overbevolking van elders. Een van de voornaamste redenen is hierin gelegen, dat de nog te ontginnen landen vooral om landbouwers vragen, terwijl de overbevolking in de oude wereld en in Japan vooral in de nijverheidscentra, de steden gevonden wordt. Staan stedelingen de handen al verkeerd als zij voor landbouw arbeid geplaatst worden, dit is te meer nog 't geval wanneer zij daarbij pionierwerk te verrichten hebben en alles van meet af moeten opzetten.

Canada, Zuid-Afrika vragen landbouwers, maar voorkeur zelfs met eenig beginkapitaal. Een Nederlandsche commissie heeft zoo pas het vraagstuk weer in Z.-A. gaan bestudeeren. Een commissie van Canadeezen is momenteel in ons land om na te gaan hoe de trek van Nederlanders naar hun land kan worden bevorderd. Maar wien 't hier op 't platteland goed gaat, en wie wat ruim in zijn middelen zit voelt 't minst lust om naar 't verre land te trekken. Australië en Nieuw Zeeland hebben 't weleens beproefd met uit Engeland in groot aantal gezonden werkeloozen, en 't is weer op teleurstelling uitgelopen.

Nieuw Zeeland, dat echt Britsch wil blijven, heeft zijn jaarlijksche immigratiecijfer op 10000 gesteld. Engeland zou 't hooger gesteld willen zien, maar N. Z. krijgt al te veel onbruikbare elementen. Het N. Z. parlement werd deze opvatting aldus vertolkt: Wat we noodig hebben zijn flinke gezonde menschen van het land. Maar die kan het moederland zelf ook niet missen, want slechts 17 % van zijn bevolking bestaat uit boeren. N. Z. kan geen fabrieksarbeiders meer gebruiken. Reeds te velen staan hier in de stad in de rij op een beurt te wachten en zij zijn er in N. Z. niet beter aan toe dan in Engeland.

Een ander parlamentslid vroeg om jongens en meisjes van 16 tot 19 jaar; die kunnen 't landbouwbedrijf leeren, ook al komen ze uit de stad.

Uit Australië komen gelijke klanken.

In Argentinië ziet men met leedwezen de vermindering van de immigratie, maar toch laat men ook daar denzelfden klank hooren: vooral landbouwers. Daar zijn het voornamelijk de spoorwegmaatschappijen, die de immigratie wenschen te bevorderen, zij werken samen om de oprichting te steunen van kolonies, die 't land in de nabijheid der lijnen in ontginning zullen brengen.

Wanneer men zoo een te veel aan werkkracht aan den eenen kant, een te kort aan den anderen kant waarneemt, zonder dat de gewilde vereffening intreedt, dringt de vraag naar voren: kan hier niet

AANLEGGEN VAN TUINEN

J. M. HERMANS
v. TUYLLSTRAAT 3 - VOORBURG

als gedaan worden om over den stilstand heen te komen?

In het bovenvermelde is reeds een middel aangegeven, een middel bij ons te lande ook toegepast, dat eigenlijk in tegenovergestelde richting, namelijk van het (minder goed bedeelde) land in Drenthe, naar het nijverheidsgebied in Twente, het middel der verplaatsing van jonge krachten, die voor een nieuwen werkkring worden opgeleid. Zouden Zuid-Afrika, Canada, Argentinië, enz. dergelijke jonge krachten, ook uit ons land, niet aan werk en opleiding willen helpen, onder zoodanige voorwaarden van verzekerde goede behandeling dat de ouders van kinderen gerust kunnen laten trekken? De organisatie zou aan beide zijden hierop moeten worden gericht en ingericht.

Een ander middel zou aan de opschuivingsmethode kunnen worden ontleend. Het buitenland heeft landbouwers, die het eigen land niet missen. De overbevolking van de steden heeft wel een geschikt en genegen om tot landbouwer gemaakt te worden; immers is die overbevolking ten dele ontstaan door een trek van 't platteland naar de stad. Maar die vorming moet er eerst nog komen. In het eigen land, met het eigen klimaat, de eigen taal, den eigen landaard is een zoodanige vorming onder gunstiger omstandigheden en dus sneller en befer te geven, dan in den vreemde. Ontwikkende werkkrachten, door den vreemde afgevoerd, zouden daarom in 't eigen land wel te gebruiken zijn. Volgens dezen gedachtengang zou een middel in toepassing zijn te brengen, waardoor de overvloeiing naar het buitenleven bevorderd zal worden. De beweging zou moeten worden geleid op dezen weg: de landbouw levert emigranten, die de stad vult de vrijkomende plaatsen bij den landbouw aan, en zoo in voortdurende opschuiving, zoodanig als zulks wenschelijk en noodig zal blijken.

De door gemeente, provincie en rijk uit te geven middelen ter bestrijding of verhelping van werkloosheid zouden voortaan dan ook voornamelijk bestemd moeten worden, om het probleem der overbevolking langs dezen weg uit de wereld, althans ons land te helpen.

De boer, die geschikte krachten naar 't buitenland ziet vertrekken onder aanmoediging van de overheid met dit stelsel getroffen maatregelen, en daarvoor dan ongeoeffende werkers in de plaats krijgt, moet in die maatregelen ook een bevredigende vergoeding vinden; want om der redelijkheidswille of uit gemeenschapsgevoel is van den boer niet veel te verwachten! Dit kan men hem niet moeilijk duiden, want 't geldt, als het eigenbelang niet mee gemoeid gaat, zeker niet voor den boer.

Een Engelsche koloniale conferentie.

Wij zijn zoo gewend wanneer wij over onze koloniën spreken aan Indië te denken, dat men ten onwillekeurig, wanneer de Britsche koloniën in sprake komen, ook dadelijk aan Britsch-Indië denkt. Toch heeft men kans daardoor dan in dwaaling te geraken. In den staatsrechtelijken bouw van het groote Britsche rijk staan Indië enerzijds en de koloniën anderzijds los van elkander. Zij worden afgezonderd van elkander beheerd, voor elk bestaand een afzonderlijk ministerie (secretary of state). Het Departement van koloniën (en protectoraten), Colonial Office, is weer gesplitst in afdeelingen. Een voor de dominions (de overzeesche volksplantingen), een voor het Nabije Oosten, een voor de kroonkoloniën. De z.g.n. Rijkskonferenties hebben eenige malen de eerste ministers der dominions met een vertegenwoordiger van Br.-Indië tot overleg met de moederlandsche regeering te Londen laten komen. Die bijeenkomsten hebben zeer de aandacht getrokken en hebben zeer ver strekkende resultaten opgeleverd.

Nu heeft het Colonial Office ook een conferentie met de kroonkoloniën en protectoraten bijeengeroepen, die in Mei te Londen zal vergaderen. Volgens opgave in de pers zullen daar vertegenwoordigd zijn: Nigerië, Sierra Leone, Kenya (Oost-Afrika), Oost-Rhodesië, Tanganjika, Nyasaland, Zanzibar, Cyprus, Palestina, Ceylon, de Seychellen, Maleische staten, de Straits Settlements, Hongkong, Fidzji, Bermuda, Barbados, Britsch Honduras, Trinidad en Britsch Guiana.

Vergelijken wij deze namen met de volledige opsomming, dan missen wij het mandaatgebied Irak (Mesopotamië), Aden, Gambia, de Goudkust, Bahama, Jamaica, Mauritius, Malta, Gibraltair, Somaliland, Basoetoland, St. Helena (welke

Verlofgangers,

wanneer U zich in Den Haag en Omstreken vestigt, laat dan Uw wasch behandelen door de

Electrische Wasch- en Strijkinrichting
VAN KUYEREN & HORSTMAN
WINGERDSTRAAT 45 - DEN HAAG

vier laatstgenoemden geen wetgevend lichaam hebben), de protectoraten in Br. Borneo, bovendien nog eenige onbeduidende evenwel toch afzonderlijk bestuurde koloniën.

Is de boven weergegeven vermelding nog onvolledig, of bestaan redenen om meer zelfstandige landen als Irak en de N. Borneosche staatsjes, dan ook de vermelde koloniën zonder wetgevende macht niet op te roepen? Nadere gegevens zullen dit wellicht nog vermelden. Voor ons kan hetgeen in Mei te Londen behandeld zal worden nog meer betekenis hebben, dan hetgeen in de Rijkskonferenties omging, want de verhouding van Engeland tot de nu vertegenwoordigde overzeesche gebieden komt in menig opzicht meer overeen met die van Nederland tot zijn overzeesche gewesten.

Berichten der Afdeelingen.

Afdeeling Amersfoort.

VOORDRACHT OVER DEN BOROBOEDOER.

Op Woensdag 23 Maart j.l., 's avonds om 8 uur, waren de leden der Afd. Amersfoort met hunne huisgenooten en introducés in goeden getale — niettegenstaande een zware regenbui neerviel — in het Hotel Monopole samengekomen om te luisteren naar de aangekondigde lezing van den Heer T. van Erp, gepensioneerd Luit.-Kolonel bij de Genie van het Ned.-Ind. Leger, over „de Boro-boedoer en de Buddhistische legenden in de sculpturen van dit bouwwerk”.

Onze Voorzitter, de Heer E. Roodhuyzen, leidde den spreker bij ons in, er zijne vreugde over uitsprekend, dat nog zoovele leden hunne belangstelling in het te behandelen onderwerp niet hadden laten verregen.

De gespannen verwachting der toehoorders werd dan ook niet teleurgesteld, immers, de Heer van Erp, het woord nemend, vertelde ons op steeds boeiende en belangstelling wekkende wijze, gekruid met menige aardige en geestige opmerking, een reeks van wetenswaardigheden over het kunstwerk, dat zich — eenig in zijn soort en schoonheid — verheft in de hoogvlakte van Kedoe met in de verte de silhouetten van de machtige vulkanen de Merapi, de Soembing en Sindoro.

Hij gaf ons door middel van een aantal schitterende lichtbeelden een helder inzicht in den architectonischen opbouw van dit monument en legde er den nadruk op, dat dit kunstwerk niet was te beschouwen als een bedehuis of als een tempel, waarin de geloovige zich tot den Allerhoogste wendde, maar als een uiting van vroom geloof, als een monument waarvan een stralende werking uitgaat tot heil der menschheid, als een complex van devote versieringskunst, die wijding en stichting aan den geloovigen Boeddhist gaf, omdat hij de geheele Leer van den grooten stichter van dien Godsdienst, diens vele incarnaties voordat hij als vererde Leider werd uitverkoren en diens Leven als „Heiland” hier op aarde daarop uitgebeeld zag.

De spreker liet ons zien hoe de terrassen met hun beeldhouwwerk „en haut relief” zoodanig waren gebouwd, dat de schare van pelgrims en geloovigen in hun heilige ommegang van drie kilometer lang, langzaam, steeds meer en meer gesticht door de voorbeelden hun voor oogen gesteld, konden naderen tot het heiligste der heiligen, de groote centrale Stoepa, welke boven op het monument zich ten hemel verheft, waar zij met een bloemen- of reukoffer den grooten voorganger herdachten.

Wij kunnen — zoo zeide de Heer van Erp — den Engelschen Gouverneur-Generaal Sir Th. Raffles niet dankbaar genoeg zijn, dat hij de eerste is geweest, die opdracht gaf aan den Heer Cornelius, een Hollandschen Genie-officier, om met het herstelwerk een aanvang te maken, hetwelk leidde tot eene algeheele restauratie van het kunstwerk onder den Gouverneur-Generaal Rooseboom van af 1907—1911, met welken dankbaren en groote voldoening gevenden arbeid de spreker van dezen avond belast was.

Dat de Heer Cornelius voor groote moeilijkheden stond, was te begrijpen, waar hij den Boro-boedoer vond met de terrassen bedolven onder een ruïne van steenen en aarde, waarop grasvelden waren ontstaan, die tot weideplaats voor het grazend vee werden gebruikt, terwijl de welige tropische plantengroei een hoog opgaand geboomte had doen opschieten op de overblijfselen van wat eens een middelpunt was van de grootste devotie.

Na de pauze vertelde de spreker ons aan de hand van de op het scherm geprojecteerde basreliefs veel belangrijks over de Boeddhistische Leer en het leven van den historischen Boeddha en velen onzer zouden nog gaarne meer daarover gehoord hebben, wanneer het klokje van scheiden niet geslagen had.

Onze Voorzitter bracht in warme bewoordingen den dank over van de vergadering voor het ons gegeven kunst- en geestesgenot.

De Secretaris.

BIBLIOTHEEKNIUWS.

Het Bestuur der Afdeeling Amersfoort mocht de navolgende schenkingen voor zijne bibliotheek ontvangen, waarvoor aan de schenkers en schenksters warme

ONZE VERGROOTINGEN NAAR OUDE FOTO'S ZIJN IN GEHEEL INDIË BEKEND
VRAAGT PRIJSOPGAVE BIJ
C. J. L. VERMEULEN
TOUSSAINTKADE 20 DEN HAAG

WAAROM

vestigen zich zoovele oud-Indischgasten te Brussel?

OMDAT

het klimaat er veel zachter is; Brussel meer biedt dan welke andere stad in Nederland; vooral omdat de belastingen er veel lager zijn.

VRAAGT

de brochure: „Waar zal ik mij vestigen?” aan het Office „INSULINDE”, 57 Boulevard Botanique, Brussel, het eenigste Nederlandsche bureau in vaste goederen, assurantie's en hypotheeken in België.

N.V. „CEMSTO”
DAGELIJSCH SCHOONHOUDEN VAN GEBOUWEN

AMSTERDAM
TEL. 27191-23651
NA. KANT. 28083-50039

HAARLEM
11363

DEN HAAG
72286

DELFT - ROTTERDAM
1020 30162

WJ LEVEREN
VLUG
EN
DAARBU
GOED WERK

VAKKUNDIG
EN
NET PERSONEEL
DOELTREFFEND
CONTROLE-
SYSTEEM

VRAAGT
INLICHTINGEN
OF
PRIJSOPGAVE
VOOR ALLE
SCHOONMAAK-
OF AANVERWANTE
WERKZAAMHEDEN

GLAZENWASSCHERIJ
FABRIEK VAN ROLLUIKEN, ZONNESCHEMERS, JALOEZIEËN

VERSCHENEN:

ART, RELIGION AND CLOTHES

a Collection of Essays by

HERBERT ANTCLIFFE

CONTENTS

Foreword	12. Monsieur Massanet.
1. Art, Religion and Clothes.	13. Händel and Brahms: A Comparison.
2. Religion and Aesthetics.	14. The Significance of Scriabin.
3. Austerity and Beauty.	15. Space and Spacing in Music.
4. Limitations and Art.	16. National Flavour in Music.
5. Art and the Holidays.	17. The Imperial Spirit in Music.
6. Music and Manners.	18. More about History and Music.
7. Two Views of Opera.	19. The Necessity of Music in War-Time.
8. Impulse in Composition and Interpretation.	20. J. S. Bach and Emotion
9. Schumann: A German Event.	
10. Robert Schumann: An Anniversary Estimate.	
11. The Real Liszt.	

Dit boek is gedrukt op goed papier en keurig gebonden.

Prijs f 4.50.

Aanvragen te richten aan de Administratie van het „Koloniaal Weekblad”, Nobelstraat 20, Den Haag.

R. SCHENZER'S
ALGEMEEN ASSURANTIE-KANTOOR
PAPAVERHOF No. 35
DEN HAAG TEL. 30070

Belast zich met de vakkundige
behandeling van Assurantie
aangelegenheden v. elken aard

OUDE INDISCH GAST
LID DER VEREENIGING OOST & WEST

DE N.V. BEGRAFENIS-ONDERNEMING
„SIMPLICITAS”
VAN W. J. INNEMÉE & ZONEN TE 'S-GRAVENHAGE
IS ONMIDDELIJK IN HET BINNEN-EN
BUITENLAND TE ONTBIEDEN VOOR REGELING
VAN EEN TRANSPORT, BEGRAFENIS OF CREMATIE
KANTOREN: DENNEWEG 71-73
GARAGES, KISTENMAKERIJ EN DRUKKERIJ: HOOIKADE 43-57
TELEFOON: 11314 EN 12890

WARMWATER

Gratis G.E.B. warmwater-installatie

INLICHTINGEN:

M. A. VROLIJK

Thomsonlaan 41 Telef. 35618
'S-GRAVENHAGE

Alle voorkomende reparatiën
tegen concurrerende prijzen.

**Eczeem, Asthma,
Rheumatiek, enz.,**

wordt met spoedig resul-
taat genezen bij de

**INHALATORIUM EN
MASSAGE-INRICHTING**

WILLEMSTR. 11 - TEL. 13185 - DEN HAAG

Spreekuur dagelijks van 2—5 en volgens
afspraak — Ook aan huis te ontbieden

ZORG DAT UW RECLAMES
OVERZICHTELIJK
ZIJN. OVERDAAD SCHAADT

J. VAN BUUREN

APOTHEKER
KANAALWEG 53 :: SCHEVENINGEN
TEL. 50105

dank wordt betuigd. Aan de Leden wordt dringend in
overweging gegeven hun catalogus met deze nieuwe
aanwinst aan te vullen.

Boeken in eigendom der Vereeniging.

N. Adriani. Het animistisch heidendom als godsdienst.
H. Davignon. België en Duitschland.

J. Groneman. De Garebegs te Djokjakarta.

Mr. J. E. Heeres. Het aandeel der Nederlanders in de
ontdekking van Australië.

W. D. Helderman. De tiger en het bijgeloof.

Dr. J. Jacobs. Familie- en kamponglevens in Atjeh
(2 dln.).

M. Joustra. Karo-Bataksche vertellingen.

B. Kersjes en C. den Hamer. De Tjandi Mendoet.

P. A. van der Lith. Ned. Oost-Indië.

Prof. dr. H. M. van Nes. De Nederlandsche Zending-
school 1915—1925.

Prof. dr. H. M. van Nes. Verdient de zending onze
belangstelling?

Mr. J. M. J. Schepper. Een stem van het zendingsveld.

E. Stark. Uit Indië, Egypte en het Heilige Land.

C. J. Westerberg. Verslag eener reis naar de onaf-
hankelijke Bataklanden.

Gidsen, Tijdschriften en andere uitgaven.

Landschappen en volkstypten in Ned-Indië.

De uitbarsting van den Kloet.

Verslag van de 1e Tentoonstelling-jaarmarkt te Soerabaja.

Album van Arendsburg (Deli, Sumatra's Oostkust).

Indië, jaargang 1917-1918, 1918-1919, 1919-1920, 1920-
1921, 1921-1922, 1922-1923, 1923-1924 en 13 afleveringen
van jaargang 1924-1925.

HET BESTUUR.

Afdeeling Amsterdam.

BALI IN DE KUNST VAN NIEUWENKAMP.

Zaterdag 2 April, des avonds 8 uur, hield de heer
Anne Hallema in de tuinzaal van het Stedelijk Museum,
Paulus Potterstraat, eene lezing met lichtbeelden over
„Ball in de kunst van Nieuwenkamp”.

„Van het oogenblik af”, begon de heer Hallema, „dat
ik de kunst van W. O. J. Nieuwenkamp leerde kennen,
heb ik er altijd veel van gehouden. En laat ik het maar
dadelijk bekennen met groote dankbaarheid: ik heb er
voor mijn geestelijk leven veel profijt van gehad. Nieu-
wenkamp's prentkunst heeft mijne levensinzichten ver-
levendigd en verruimd!”

Het zwerven door heel Holland en Vlaanderen en in
prenten de synthese scheppend van de oud-Hollandsche
cultuur werd voor Nieuwenkamp de oefenschool, om
op soortgelijke wijze snel en vaardig het totaalbeeld te
geven van het ongerepte Balische Volksleven. Want juist
zoo'n man moest naar Bali om daar het pionierswerk
te verrichten, waardoor het geestelijk beeld van een
eervoude cultuur voor altijd in lijnverbeeldingen werd
vastgelegd, vóór de Europeesche en Hollandsche invloed
zoo inuikend kon werken, dat het inlandsche leven met
zijne dagelijksche oeroude gebruiken, religieuze feest-
lijkheden, rijstcultuur, ceremoniën van den volksgods-
dienst en doodendienst, met zijne natuurvereering en
goden-aanbidding, met zijn tempelbouw, beeldhouwkunst
en kunstnijverheid voor goed van karakter was veran-
derd... en bedorven. Het Bali van Nieuwenkamp, zooals
hij land, kunst en volk in zijn lijnkunst verheerlijkte,
dat Bali dat blijft, dat Bali is onvergankelijk geworden,
want door Baliër onder de Baliërs te worden, zich vroom
te buigen tot hun schoone kunstvoortbrengselen en zich
te vereenzelvigen met den scheppenden volksgesest, waar-
door hij van het kunstwerk zelf in het bouwsel van
zijn lijn, een nieuwe werkelijkheid schiep van de aan-
schouwende Balische cultuur, waardoor allen die nooit
meer dat oude Bali zullen kunnen zien, toch den geest
van Bali zullen kunnen genieten in den schoonheids-
arbeid van Nieuwenkamp. Door zijn tekenstift heeft hij,
onder de verrukking van het Balineesche leven, die
mooie inlandsche wereld van onze Nederlandsche Oost
voorgeod ontdekt!”

Aldus ongeveer de heer Hallema, die vervolgens aan
de hand van tal van lichtbeelden naar teekeningen van
Nieuwenkamp, waarvan de origineelen aan de wanden
hingen, het aandachtig behoorend publiek meenam naar
Bali en tal van bijzonderheden vertelde over het intieme
leven van dit zoo interessante volk.

In de pauze werd een dankbaar gebruik gemaakt van
de gelegenheid om de tentoonstelling, welke vier groote
zalen vult, te bezoeken.

Het was weer een mooie en leerzame avond. De onder-
voorzitter, de heer W. C. Bonebakker, was dan ook zeer
zeker de tolk van al de aanwezigen toen hij den heer
Hallema dank zeide voor zijn zoo belangrijke voordracht,
welke menigeen nader zal gebracht hebben tot het aan-
voelen van de Oostersche kunst-uitingen en die van Bali
in het bijzonder.

Afdeeling Apeldoorn.

TENTOONSTELLING „INDISCHE KUNST”.

Ingezonden zullen worden:

Schilderwerk van den heer Jan Poortenaar;
een serie foto's van Indische kunstwerken van het
Koloniaal Instituut;
voorwerpen uit de verzamelingen van het Koloniaal
Landbouw-Museum te Deventer;
en van vele leden;

Koninklijke Paketvaart-Maatschappij

Geregelde mail-, passagiers en-
vrachtgoederendienst.

tusschen de havens in den Nederlandsch-Indische
Archipel, in verbinding met Singapore, Penang
Australië

Uitvoerige dienstregelingen zijn verkrijgbaar bij
Directiën te Amsterdam en te Batavia.

doch er zijn er nog, die hun lijstje niet inzon-
dering hebben ingezonden.

Doe het nu!
Kostbare, zeldzame en groote voorwerpen zullen den
den Kunsthandel Minderman worden vervoerd.

Vergeet niet er bij te schrijven, dat U ook meedeelt
aan de zending „Apeldoorn” voor de groote tentoonstel-
ling te Arnhem in 1928.

Nadere mededeelingen volgen tijdig.

WERFT LEDEN!

De Secretaris: J. C. BAARS.

Afdeeling Arnhem.

INDISCHE TENTOONSTELLING TE ARNHEM

Het Bestuur der Afdeeling Arnhem zal het op
prijzen stellen, indien in alle plaatsen van eenig belang
vrijwilligers zich willen beschikbaar stellen om als
stoottelingscorrespondent op te treden.

De bedoeling is in de eerste plaats een doelmatige
propaganda te bevorderen, doch tevens zal, naar gelang
de uitvoering der plannen vordert, bij het plaatsen van
toegangsbewijzen, enz., groote steun aan het
stollingscomité kunnen worden verleend.

Reeds heden eenige afdeulings-secretarissen zich voor
dit werk welwillend aan.

Het Bestuursbureau is gevestigd: Nieuwe plein
Arnhem.

Afdeeling Utrecht.

TWEE „DETERDING-REIZIGERS”.

De vorige week zijn de leden van onze afdeeling
tweemaal in de gelegenheid geweest te genieten van
een reeks lantaarnplaatjes, toegelicht door de heer
Dr. Slijper en C. Berendsz, twee „Deterding-reizigers”,
de eerste directeur van een 3-jarige H.B.S. alhier,
laatste een jongmensch nog niet lang van de H.B.S.
Het Bestuur heeft gemeend dat het de belangstelling
van onze leden wel zou opwekken, indien ze van
ervaringen van twee ongeveer gelijke reizen hoorde
vertellen door 2 personen, die zoo in leeftijd verschillen.

Dr. Slijper sprak voor de leden van „Nuttige Kennis”,
en van „Oost en West”. De zaal was goed bezet,
aangezien hem niet meer dan 1½ uur gegund was,
hij niet dan zeer vluchtig zijn indrukken weergaven.

Enkele dagen later sprak de heer Berendsz voor
„Jeugdbond voor Natuurhistorie” en „Oost en West”.
Leden van onze afd. hebben blijkbaar gevreesd slecht
een herhaling te zien van den vorigen avond. Er was
er slechts 2. De thuisblijvers hebben ongelijk ge-
de reeks werkelijk mooie lantaarnplaatjes gaf een so-
terend beeld van „mooi Indië”.

De Secretaris.

Mededeelingen.

Van het Dagelijksch Bestuur.

HOOFDBESTUURSVERGADERING op Zaterdag
April e.k., des n.m. ten 2 ure, in het gebouw der
eeniging, Heulstraat 17, Den Haag.

Punten van behandeling:

1. Opening en installatie nieuwe H.B.-leden, de
Ir. J. D. Ruys (voorzitter afd. Enschedé), W. C.
Kroon (voorzitter afd. Breda, ter vervanging
Mevr. de Douair. Jhr. Clifford Kock v. Breda
Roelofs) en F. M. Gescher (secretaris afd. Nijmegen,
niet meer herkiesbaar stelt).
2. Notulen (zie K. W. 11 November '26, No. 45).
3. Jaarverslag, Rekening en Verantwoording 1926
rapport Verificatie-Commissie en Begrooting
Zie K. W. 3 Maart '27, No. 9).
4. Statuten. Artt. 2 en 13.
5. Propaganda.
6. Bepalen plaats en datum Algem. Vergadering
7. Mededeelingen van het Dagelijksch Bestuur.
8. Rondvraag en sluiting.

De Secretaris,
VAN DER BRUGL

Van het Informatie-Bureau:

BESTEMD VOOR UITZENDING NAAR NED.-INDIË

G. J. Scholten, Administratief Ambtenaar bij het B.
Nieuwe Markt 49, Deventer.

Ds. G. van Duinen, Legerpredikant; Geref. predikant
te Schiedam.

J. Sonneveldt, Onderwijzer 2e kl. bij het O. E. L.
Honsholredijkstraat 141, Den Haag.

H. Wamsteker, Gouvernements-arts bij den Dienst
Volksgezondheid, Bilderdijkstraat 11, Leiden.

INDISCHE AMBTENAREN MET VERLOF:

Ir. J. F. van Naerssen, Ingenieur 1e kl. bij den Water-
straat en 's Lands B. O. W.; Heemskerkstraat
's-Gravenhage.

J. G. de Bie, Commies bij het Departement van Justitie
Valkenboschkade 535, 's-Gravenhage.

W. J. Coert, Commies bij de S.S. en Tr.; Eschdoorn-
straat 137, 's-Gravenhage.

Vleeschhouwerij - Spekslagerij

Verwoerd-Voorburg, Tel. v. 106

Oude gerenommeerde Zaak - Daar benevens zeer concurrerend adres

Leverancier van de voornaamste families uit Den Haag en Voorburg

VERWOERDT : VOORBURG
HEERENSTRAAT 11

BELT
ONS OP!

VRAAGT BIJONS PRIJSOPGAAF!
TELEFOON V. 106

Keurige Bediening

Ch. M. Florentinus, Kantoortoehoofd b. d. dienst van het Toezicht op de Spoor- en Tramwegen, Zoutmanstraat 61, 's-Gravenhage.
Pezie, Havenmeester 3e klasse, Claes de Vrieselaan 126b, Rotterdam.
A. v. d. Berg, Ingenieur 2e kl. b. d. Waterstaat, Galvanistraat 9, p. a. den heer Miljoen, 's-Gravenhage.
A. Verdoorn, Hoofdopzichter b. d. Staatsspoor, Prinsestraat 92a, 's-Gravenhage.
Gersen, 1e Luit. der Infanterie, Zuidlaren (Drenthe).
H. van Heerde, 1e Luitenant der Infanterie, Regenleselaan 183, 's-Gravenhage.

Alphabetische opgave van Leden der Vereeniging "Oost en West", die zich beschikbaar stellen voor het geven van privaattlessen over verschillende onderwerpen.

J. BLOK, gep. ass.-resident, laatstelijk van Soerabaja, de Riemerstraat 6, den Haag. — Javaansch en Maleisch.
A. F. BLOM, cand.-notaris, oud recht. Ambt. O.-I., Angerlo. — Lessen schriftelijk en mondeling voor notariaat en doct. examen Indisch Recht.
J. M. v. d. BOSCH—VAN VEEN, Pianoverreder, Steenschuur 13, Leiden.
DUSAULT en Mevr. C. M. SANDBERG—v. REEDE, spraakleeraressen, Groot Hertoginnelaan 184, Den Haag en Keizersgracht 774, Amsterdam. — Ademhalings- en spreekstoornissen (zoo noodig met inwoning).
H. F. ENGELEN, Rijswijk, Caan van Necklaan. — Leeraar in de Dactyloscopie.
Ch. A. FONTEIJN, Frederik Hendriklaan 123, Den Haag. — Maleisch en Javaansch in geheelen omvang.
H. GIJSBERTS, gep. hoofd eener school uit Ned. O.-I., Caan van Necklaan 170, Rijswijk. — Privaattlessen op alle uren van den dag in alle vakken van het L. O. en, voor zoover de vakken op de H.B.S. betrefte, ook voor lessen in Fransch, Ned. taal en letterkunde, Geschiedenis, Aardrijkskunde en Cosmographie. Genegen leerlingen aan huis te ontvangen voor toezicht op huiswerk.
NEDERLANDSCHE TECHNICUM "P.B.N.A.", Dir. E. J. Rothuizen en F. Wind, Arnhem, is een volledig

ingerichte technische school, die volgens de schriftelijke methode opleidt voor alle technische examens en beroepen. Toezicht van het Rijk en K. I. van Ingenieurs op de eindexamens.

J. ISRAEL, oud-adjt. Translateur van de Javaansche taal te Soerakarta, beëdigd Translateur hier te lande, Soestdijk. — Javaansch; vervaardigen van schriftelijke vertalingen uit het Hollandsch in het Javaansch en omgekeerd. — Stelt zich ook in andere plaatsen beschikbaar.
A. H. JANSEN, Jacob Ruijsdaellaan 21, Bussum. — Maleisch (grammatica, correspondentie, spreken); geeft les te: Bussum, Naarden, Weesp, Amsterdam, Hilversum, Baarn, Laren en 's-Graveland.
W. KEIZER, Mariaweg 50, Oosterbeek. — Soendaansch en Maleisch.
J. A. QUIST, Ambt. B.B., Lubeckstraat 80, Den Haag. — Staatsinstellingen van N.-I.
Mr. E. RIJKE, oud Ind. recht. ambt., Witte Singel 58, Leiden. — Ned. Ind. Wetb. — Adatrecht. — Staatsinstellingen van Ned. O. en W. Indië. — Javaansch. — Maleisch. — Madoereesch.
Mevr. J. C. SCHREUDER—VAN DEN BERG, Gediplom. Onderw. in alle vakken van het Lager Onderwijs.
J. J. F. SCHREUEL, gepens. Ass.-Res., Rozenstraat 107, Den Haag. — Maleische taal en leiterkunde.
A. A. SCHROEVERS, Stadhouderslaan 3, Den Haag. — Stenografie. — Machineschrijven.
C. STEUERWALD, oud. Ass. P.S., Vivienstraat 59, Den Haag. — Lessen in Werktuigbouw en IJzerconstructie.
PH. C. STUBENRAUCH en F. M. GESCHER, Leeraren M. O. — Opleiding voor M. O. Boekhouden en Staatspraktijkdiploma. Cursus voor Handel en Administratie. S. Annastraat 85, Nijmegen.
JOS. SUYS, Candidaat-notaris, leeraar M.O. Opleiding Indisch Notaris-examen, schriftelijk en mondeling. Nijmegen, Oldenbarneveltstraat 34.
P. D. VISSER, Frederik Hendriklaan 162, Den Haag. — Maleisch (grammatica, correspondentie, omgangstaal) en Wiskunde.
A. H. J. G. WALBEEHM, Witte Rozenstraat 54, Leiden. — Javaansch. — Maleisch.
H. WESSELS, Leeraar Engelsch M. O. Lessen in Engelsch en Eng. Handelscorrespondentie. — Wychen A. 16c (lessen in Nijmegen te geven).
Leden, die in deze opgave opgenomen wenschen te worden, kunnen zich opgeven aan den Secretaris der Vereeniging. Heulstraat 17, 's-Gravenhage.

TANDARTS A. J. M. VAN DER SPRONG

GEVESTIGD:
LAAN VAN MEERDERVOORT 426
'S-GRAVENHAGE - TELEPHOON 37465

SPREEKUR: 5418
ALLE WERKDAGEN VAN 12.30—2.30 UUR,
'S AVONDS 7—8 EN VOLGENS AFSpraak

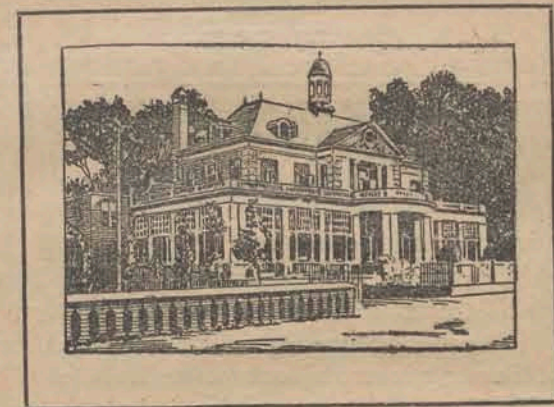
"DEN LINDENHOF"

TE VIERHOUTEN BIJ NUNSPEET (G.)
GEZELLIG VACANTIEHUIS
Geopend van Mei—October. Prachtige omgeving, Bosschen en Helde. Prijs f2.50 p. dag
Tot 1 Mel Inlichtingen te verkrijgen: Rijklof van Goensstraat 31, Den Haag, daarna aan het Vacantiehuis.

Hotel-Café-Restaurant

„Boschhek”

Tel. 72060 DEN HAAG

Modern ingericht Hotel
Centrale Verwarming
Warm- en Koudwaterleiding
Kegelbanen Jennisbanen
Garage met werkplaatsen

Dagelijks van 6 tot 10 uur
DINER

Voor Hotelgasten en Bezoekers heeft „Boschhek” Luxe Auto's disponibel.

BRIEVEN en stukken, de afdeling Advertenties betreffende, uitsluitend te adresseeren: Administratie Koloniaal Weekblad, Nobeistraat 20, Den Haag. Dus NIET enkel Drukkerij Ten Hagen.

Mutatiestaat van 29 Maart tot 5 April.

Nieuwe Leden: Geïntroduceerd door:

Consulaat-Generaal der Nederlanden te Parijs, Rue de Grenelle 85.	} Hoofdbestuur Oost en West.
E. W. de Haan, Kapitein der Infanterie, Amersfoort, Cate de Vries, Consul der Nederlanden te Dresden-Blasewitz, Emser-Allee 24.	
M. W. de Haan, Kapitein der Infanterie, Amersfoort, Bernulfusstraat 7. f 5.—	} Afdeulingsbestuur Amersfoort.
H. Swemmelaar, Nijmegen, Bijleveldsingel 34. f 5.—	
H. Diepenbroek, Nijmegen, Staringstraat 14. f 5.—	} Voorzitter Afd. Nijmegen.
Mevrouw de Weduwe H. Coomans de Ruyter, Nijmegen, van Slichtenhorststraat 63. f 5.—	
Th. Ameschot, Gep. Generaal-Majoor-lit. Gen. Dienst I. L., Den Haag, van Boetzelaerlaan 66. f 5.—	} Secretaris Afd. Den Haag.
Mevrouw de weduwe W. E. Baudoin-Farret Jentink, Den Haag, Valeriusstraat 97. (vanaf 1 Mei '27).	
Mevr. Groenenberg, Den Haag, Beeklaan 390. f 5.—	} Mevr. M. T. Velsing—Casparie te Den Haag.
Mevr. C. Molenaar, Scheveningen, Leuvenchestrat 71. f 5.—	
R. P. van Alphen, Directeur Indische Tramwegen, Den Haag, Klatteweg 14. f 5.—	} den heer S. E. Serlé te Den Haag.
M. de Boer, Den Haag, Statenlaan 100. f 5.—	
Mevrouw H. E. Th. van de Water, Onderwijzeres te Garoet, Tjiledoegweg 39. f 6.—	} Eigen aanmelding.
J. van den Noort, Employé Firma Günzel en Schumacher, Tandjong-Balei. f 6.—	
Hoofd van Engelen, Directeur N. V. Java Producten Handel te Kedong-Djatti (Semarang), f 6.—	} Hoofdvertegenwoordiger Oost en West in Oost-Indië.

Nieuwe Begunstigers:

Mevrouw W. Vreedenburgh, Den Haag, Galileistr. 144.
Mevrouw J. J. Fonteijn, Den Haag, Olijfstraat 45

Adresveranderingen:

Ir. M. C. Kort, Mijningenieur, thans: Bandoeng, Menadestraat 5A.
G. Schulte Raaff is thans Administrateur s.f. „Boedoean”, Besoeki.
D. J. Spanjaard, Kapitein Mil. Administratie, van: Bandjermasing naar: Kediri.
B. H. J. van Kerkhoff, oud-Gezaghebber B.B., van: Soerabaja naar: Djember (Oost-Java).
Raden Ismail is thans: Lid van den Landraad te Ngandjoek.
P. J. Deijs, fung. Controleur B.B., van: Sinabang naar: Lho' Seumaweh.
A. C. van Lochem, gedipl. Gezaghebber B.B., van: Sibolga naar: Fort-de-Kock.
H. E. Steinmetz, Oud-Hoofdamtenaar, thans: te Weltevreden, Java-Hotel, Kamer No. 33.
P. J. L. Cleintuar, Arts, thans te Cheribon, Hotel Wilhelmia, Kamer No. 17.

G. J. R. VAN DER GAAG & ZON
 GROENMARKT 27
 TELEPH. No. 12512 DEN HAAG
 DROGERIEN :: :: CHEMICALIËN
 DEPOT DER MEEST BEKENDE BINNEN-
 EN BUITENLANDSCHE SPÉCIALITÉS 5023

C. HOYNG
 SPUISTRAAT 20-22 DEN HAAG
 AMSTERDAM - UTRECHT
KRISTAL - PORSELEIN
 VAZEN, BLOEMPOTTEN, ZUILEN MET
 POTTEN, KLOKSTELLEN, ENZ., ENZ.,
 UIT DE PLATEELBAKKERIJ
 „ZUID-HOLLAND" TE GOUDA 5027
MAIL- en HUTKOFFERS in alle afmetingen
 Garantie voor gave overkomst

TOKO BOGOR
 SUEZKADE 122a/b-DEN HAAG-TEL. 33472
 Steeds versche **DE BESTE**
 aanvoer van de
Rijsttafelbenodigdheden en
Indische Geneesmiddelen,
Akar-Bahar-banden, enz.
 Verz. door geh. Europe. Prijs. op aanvraag

WISBRUN & LIFFMANN
 Veenestraat 35-37 - Tel. 12503 - Den Haag
 DAMES MODEARTIKELEN.
 ZIJDEN STOFFEN, FLUWEELEN, KANTSTOFFEN.
 ALLE SOORTEN GARNEERINGEN, ENZ.
 BALARTIKELEN. 5022

EEN VERSTANDIG ZAKENMAN
 doet verstandige dingen.
 Hij zorgt voor een goed ingerichte administratie.
 kundig personeel, een net ingericht kantoor, om
 zijn klanten behoorlijk te ontvangen en bedienen,
 Natuurlijk levert hij ook prima artikelen.
 Zijn firma moet een goeden indruk maken op
 zijn klanten en op hen, die hij tot zijn klanten wil
 maken. Daarvoor zorgt hij ook, dat zijn handels-
 drukwerk een correcten indruk maakt, zoowel wat
 betreft stijl als uiterlijk.
 Ook zijn reamedrukwerk moet er aanlokkelijk
 uitzien, want hij weet, dat *slecht reamedruk-
 werk wel drukwerk, maar geen reclame zou zijn.*
 Hij zoekt dus voor zijn drukwerk een drukker
 die zoo goedkoop mogelijk is, maar niet ten koste
 van de kwaliteit van het drukwerk. Hij weet, dat
 dan de zuinigheid de wijsheid zou bedriegen.
 Dergelijk verstandige zakenlieden bestellen tot
 hun groote tevredenheid hun drukwerk bij een
 der beste drukkerijen van Den Haag S

N. V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
 DEN HAAG NOBELSTRAAT 20 - TEL. 11987

Confiserie en Chocolaterie Royales
J. A. KRUL
 Salon de Rafraîchissements 5015
NOORDEINDE 44 DEN HAAG

HOTEL „DE TWEE STEDEN" RESTAURANT „DE TWEE STEDEN"
 Buitenhof Telefoon Nos. 15950 - 15951 - 10062 's-Gravenhage
FAMILIE HOTEL EERSTE RANG IN HET CENTRUM DER STAD
 SPECIALE TARIEVEN VOOR LANGDURIG VERBLIJF
 KAMERS MET STROOMEND WATER EN PRIVE BAD
 THE DANSANT - DINER CONCERT
 ROEMEENSCH ORKEST
 UITSTEKENDE KEUKEN
 GERENOMMEERDE WIJNKELDER

VEREENIGING „OOST EN WEST"
 HOOFDBESTUUR: HEULSTRAAT 17 'S-GRAVENHAGE

STUDIE-COMMISSIE. De gedelegeerde dezer Commissie, de Heer J. C. HIETINK, Prins-Mauritsplein 23, Den Haag, Tel. 50752, neemt belangeloos de zorg op zich van in Nederland vertoevende kinderen en jongelieden van Oost- en West-Indië, die hier te lande geen familie of kennissen hebben, die dit kunnen doen.
INFORMATIE-BUREAU ten behoeve van personen, die een werkkring zoeken in Nederl. Oost- of West-Indië of daartoe hunne kinderen of pupillen willen opleiden, ook voorlichting verstreckende op elk gebied van personen, van Indië komende of aanraking met Indië zoekende. Men wende zich tot den Secretaris, Heulstraat 17, 's-Gravenhage, Tel. 14519, Bureau-uren 10-12 v.m. en 2.30-4 n.m. Schriftelijke verzoeken om inlichting zonder bijvoeging van porto voor de beantwoording worden als regel buiten beschouwing gelaten.
TEHUIS VOOR INDISCHE STUDENTEN, Prins-Mauritsplein 23, Den Haag, Tel. 50752. Dit „Tehuis" biedt studeerenden van alle landaarden uit Oost- en West-Indië, wier ouders niet in Nederland vertoeven, tegen matigen prijs een tijdelijk verblijf aan, desgewenscht met hulp en voorlichting. Aanvragen te richten tot den Directeur, den Heer J. C. HIETINK, of den Administrateur, den Heer W. MEIJER.
TEHUIS VOOR NEDERLANDSCH-INDISCHE BEDIENDEN, „Persinggahan", Van-Boetzelaerlaan 2, 's-Gravenhage, waar Ned.-Ind. bedienden een tijdelijk onderkomen en hulp en raad kunnen vinden. Indische bedienden, die met een familie naar Indië willen terugkeeren, een dienst zoeken of van dienstbetrekking willen veranderen, wenden zich tot den Directeur, den Heer F. DE MUNNIK, Tel. No. 50248.
LEESZAAL, Heulstraat 17. Bevat de actueele lectuur betreffende Oost- en West-Indië.
NEDERLANDSCHE REISVEREENIGING (Anna-Paulownastraat 48, Den Haag). Samenwerking ten einde aan te bieden die uit Nederland naar Indië gaan, en omgekeerd, op de landreis in Europa reisgelegenheid te verstrekken als waarborg voor een billijke en belangwekkende reis.
BUREAU VOOR ADVIEZEN op huishoudelijk en maatschappelijk gebied, onder leiding van Mevr. J. FRANKENBERG-MENDES—Calisch. Spreekuur Donderdagmiddag van 2 tot 4 uur en volgens afspraak, Nic-Maasstraat 1, Amsterdam, Tel. 22492.
 Aan dit bureau is een cursus verbonden ter opleiding van vrouwen en meisjes die naar Indië gaan.

*** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West", Heulstraat 17, en de Firma MARTIN NIJHOFF, L. Voorhout 9, Den Haag (bij deze firma alleen die met een *), zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:

- a. 1. Een boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn. (Tweede druk.) Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
- 2. Onze Oost II. Iets over den Inlander en zijn Zieleven, door T. J. BEZEMER. Prijs: f 0.05 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
- b. Onze West, tweede druk, bestaande uit:
 - * 1. De Kolonie Suriname, door FRED. OUDSCHANS DENTZ; Prijs: f 0.50 en f 0.06 frankeerkosten.
 - * 2. De Kolonie Curaçao, door Mr. B. DE GAAY FORTMAN. Prijs: f 0.25 en f 0.04 frankeerkosten.
- c. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overz. Bezittingen: Werkkring en Vooruitzichten.
 - * No. I. De Bestuursambtenaren in Nederl.-Indië. (Thans in revisie.) Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - * No. II. De Geëmployeerde bij de Javasuiker-Industrie. (Thans in revisie.) Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - * No. III. De Rechterlijke Ambtenaar in Nederlandsch-Indië. (2e, verbeterde druk.) Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
 - * No. IV. De Ingenieur in Nederlandsch-Indië. (Opnieuw herzien.) Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - * No. V. De Ambtenaar bij het Boschwezen in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - * No. VI. De Ambtenaar bij het Onderwijs in Nederlandsch-Indië. (Opnieuw herzien.) Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - * No. VII. De Vooruitzichten van den Nederlandschen Arts in Nederlandsch-Indië, zoomede voor verpleegsters, militaire apothekers bij den Burgerlijken en Militairen Geneeskundigen Dienst aldaar. (Opnieuw herzien.) Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - * No. VIII. De Ambtenaar bij den dienst der in- en uitvoerrechten en accijnzen in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - * No. IX. De Ambtenaar bij de Gouvernements-Marine in Nederlandsch-Indië. (Opnieuw herzien.) Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - * No. X. De Ambtenaar bij den Post-, Telegraaf- en Telefoondienst in Nederl.-Indië. (Opnieuw herzien.) Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - * No. XI. De Geëmployeerde bij de Rubber (caoutchouc) cultuur en bij eenige Bergcultures in Ned.-Indië. Prijs: f 0.40 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

- Onze Koloniën**
Serie I. No. 1. Nederlandsch-Indië en de handel. * 2. Het leven van den bestuursambtenaar in het binnenland. * 3. De afschaffing van de laatste heerendiensten op Java. * 4. Denkbeelden der Inlanders van onzen Indischen Archipel omtrent het ontstaan van ziekten. * 5. De Europeesche vrouw in Indië. * 6. De bosschen van Nederl.-Indië, hunne benutting en verzorging. * 7. Over de Kolonie Suriname.	Serie II. No. 1. De militaire positie van Nederlandsch-Indië. * 2. Het Javaansch tooneel. * 3. Het spoor- en tramwegwezen in Nederlandsch-Indië. * 4. De thee-cultuur op Java. * 5. 's Lands Plantentuin te Buitenzorg. * 6. Een doode taal in Indië. * 7. De inlandsche dorpsgemeenschap op Java. * 8. De rijstteelt in Nederlandsch-Indië. * 9. De Javaan gelijk hij schijnt en is. * 10. Brandende Koloniale Vraagstukken.
Serie III. No. 1. Over Bali en zijne bewoners. * 2. Bevolving in Nederlandsch-Indië. * 3. Kindercriminaliteit in Nederlandsch-Indië. * 4. Indische Scholen onder de Oost Indische Compagnie.	Serie III. No. 5. Nederlanders in Indië. * 6. Het Nederlandsch-Indisch Volkseredietwezen. * 7. Het leven van den Europeeschen militair in Ned. Oost-Indië. * 8. De Slavernij in Oost-Indië.

Bovenstaande werkjes zijn ook verkrijgbaar bij den Wnd. Vertegenwoordiger in Nederlandsch-Indië Mr. M. J. A. Oostwoud-Wijdenes, President Landraad, Tandjong Balei (Sumatra's Oostkust)